

ამდენად, დღეს საუბარი "ეი-ის" საქართველოს დატოვების შესახებ, ძველია, მხოლოდ რიგითი ინვესტიორის ნასვლა-არნასავლის სახითის რანგში განიხილებოდა. შეზღუდვების, არ არის გამოცხადებული, რომ ეს თემა საქართველოსთვის საკუთარივე მივიწივს შელახვა-შენარჩუნების საქმედ იქცეს.

პრიოდერმა ძლივს, მაგრამ გაიმარჯვა

პირველი გავრდირა

განცხადებიდან სულ მცირე ხნის შემდეგ, პრიოდერმა ბუმს ბოდიშ მოუხადა, და ენამჭევრ მინისტრსაც თანამდებობა დაატოვებინა, მაგრამ, ბევრი შიშობს, რომ ორი ქვეყნის თუ არა, ორი ლიდერის ურთიერთობაში უკვე ამოუვსები ნაწარლი გაჩნდა. "როგორ გაბედა გერმანელმა ჰიტლერისა და ბუმის ერთ ფრაზაში მოხსენიება, – ამბობს კონდოლიზა რაისი, – მაშინ, როდესაც ამერიკამ ამდენი გააკეთა გერმანიის ჰიტლერისაგან გასათავისუფლებლად. ატოსფერო უკვე მოწამლულია".

პრიოდერის ნითელ-მწვანე კოალიციას, სულ ორი თვის წინ უიმედოდ მიიჩნევდნენ, გამოკითხვების მიხედვით იმდენად დამაჯერებელი ლიდერობდა შტოიბერის კონსერვატიული კოალიცია. მდგომარეობის გამოსწორებაში სოციალ-დემოკრატების ლიდერს გერმანიას თავს დამტყდარი წარლენა დაეხმარა. მიიმეღლებში პრიოდერმა თავისი მტკიცე მოქმედებებით, დაზარალებული რაიონებისადმი განუვლი მასშტაბური და სწრაფი დახმარებით და კამერების წინ თავდაჯერებული საქციელით (რაც ოპონენტების თქმით, მედიის ვარსკვლავ კანცლერს ყველაზე კარგად ესერება) ნაბიჯ-ნაბიჯ გაზარდა თავისი შერყეული რეიტინგი. წყალდიდობით დაზარალებულ ალმოსავლეთ გერმანიაში სოციალ დემოკრატებმა 12 პროცენტით გაასწრეს მეტოქეს, მაშინ, როდესაც ქვეყნის დასავლეთ ნაწილში სამი პროცენტით ჩამორჩნენ მას.

გამარჯვების მიუხედავად, პრიოდერი არ არის გერმანიის ყველაზე პოპულარული პოლიტიკოსი, იგი მხოლოდ მისი მოკავშირეა. სოციალ-დემოკრატების უმცროს პარტინორს, მწვანეებს, თავიანთ არსენალში ყველაზე დიდ იარაღად პარტიის ლიდერის, საგერო საქმეთა მინისტრის, იოჰკა ფიფერის ფიგურა მყავდათ შემონახული. ფიფერმაც მოლოდინი გაამართლა და პარტიას ბოლო ათწლეულებში ყველაზე დიდი წარმატება – ხმების 8,6 პროცენტი და მუდღესტავში 55 ადგილი მოუტანა.

მასთან შედარებით, პირდაპირ სამარცხვინო შედეგებით დაასრულეს არჩევნები ქრისტიან-დემოკრატების (და მათი ბავარული ტყუპის-ცალის ქრისტიანულ-სოციალური კავშირის) უმცროსმა პარტნიორებმა "თავისუფალმა დემოკრატებმა". კამპანიის ბოლო დღეებში პარტიის

გამარჯვებული კანცლერი.

თავმჯდომარის მოადგილის იურგენ მიულმანის ანტი-სემიტურად აღქმულმა განცხადებამ დემოკრატებს დაგვეცილი 18 პროცენტის ნაცულად, სულ 7,4 პროცენტი არუვნა.

საბოლოო ჯამში, არჩევნების ბედიც სწორედ მათმა კონსერვციამ გადანყვიტა, რადგან უფროსმა პარტნიორებმა, პრიოდერის სოციალ-დემოკრატებმა (ესავე) და შტოიბერის ქრისტიან-დემოკრატებმა (ევედეუ), ზუსტად თანაბარი ოდენობის ხმები მიიღეს, ოცდათვრემეტ-ნახევარი პროცენტი.

განსხვავება მონწილამდევე კოალიციებს შორის იმდენად მცირე იყო, რომ შედეგების გამოცნობა წინასწარ შეუძლებელი იყო. ის კი არა, არჩევნების ღამეს შტოიბერი სრულად დარწმუნებული იყო საკუთარ გამარჯვებაში და გერმანიის "ახალ გზაზე" საუბრობდა. ამაზე პრიოდერი პასუხობდა, - წინილებს შემოდგომაზე ითვლიანო. დილით, როდესაც ხმების 99 პროცენტი დაითვალეს, გამოჩნდა, რომ სოციალ-დემოკრატებისა და მწვანეების კოალიციას ბუნდესტავში

306, ხოლო ქრისტიან-დემოკრატებსა და თავისუფალ დემოკრატებს - 295 ადგილი ერგო. კიდევ ორი ადგილი კომუნისტების მემკვიდრეებმა, დემოკრატ სოციალისტებმა მიიღეს. დამარცხების მიუხედავად, 1998 წლის სრული კრახის ფონზე, არჩევნები კონსერვატორებისთვის მაინც პროგრესის მანიშნებლად, მათ სულ 11 ადგილით ნაკლები მიიღეს.

თუმცა, მცირე უპირატესობას პრიოდერს არაფრად აგდებს და აცხადებს, რომ უმრავლესობა უმრავლესობაა. თანაც წინაა კონრად ადენაუერის მაგალითი, რომელსაც სულ ერთკაციანი უმრავლესობა მყავდა.

რაც შეეხება შტოიბერს, მას იმედი აქვს, რომ წინილებს მომავალ შემოდგომაზე დაითვლის. იგი აცხადებს, რომ ახლანდელი მთავრობა ერთ ნელზე მეტ ხანს ვერ გაძლებს, და თავის მომხრეებს მოუწოდებს - არ დაშლანო.

რამდენ ხანს გაძლებს პრიოდერის ახალი მთავრობა, მნელი სათქმელია. თუმცა, გარკვეული დასკვნების გა-

მოტანა უკვე შეიძლება. ჯერ ერთი, როგორც ჩანს, ევროპის ქვეყნებში მემრჯენეთა ტრიუმფალური სვლა (მეგახსენებთ, რომ ბოლო წლებში კონსერვატორებმა ზედიზედ გამიარჯვეს საფრანგეთში, იტალიაში, პორტუგალიაში, დანიასა და პოლანდიაში) როგორც ჩანს, დასასრულს უახლოვდება. ისეთი საკითხების ნაცვლად, როგორცაა მიგრაცია, დამწამვლობა და უმუშევრობა, ევროპელი ელექტორი მშვიდობისა და ომის, საერთაშორისო განვითარების და ღარიბებისადმი დახმარების საკითხებით ინტერესდება, რაც მემარცხენეთა ნისტივლზე ასხამს წყალს.

და მეორე, ერთ-ერთი ამერიკელი დიპლომატის თქმით, "ხალხი კიდევ ერთხელ დასვაშს კითხვას, რამდენად საიმედო პარტნიორია გერმანია უსაფრთხოების საკითხებში?.. ეს კითხვა არამხოლოდ ამერიკელებს, ევროპელებსაც გაუჩნდალთ". არჩევნებში მოსაგებლად ყველაზე მნიშვნელოვანი სტრატეგიული პარტნიორის "შენირვით", პრიოდერმა ამგვარ ეჭვს არსებობის საფუძველი მისცა.

ერაყი ერთვლ გასალხს

ერაყი გაერო-ს მიერ აკრძალულ ნივთიერებებს ბელორუსისგან იძებს, რომელსაც ბირთვული იარაღის შექმნისათვის გამოიყენებს. ამის შესახებ ყოველკვირეული ბრიტანული გამოცემა "ობზერვერი" იუწყება. გაზეთში გამოქვეყნებული სტატიის თანახმად, ბაღდადმა ბელორუსიაში სამხედრო აღჭურვი-

ლობის შექენა ჯერ კიდევ 1995 წელს დაიწყო. ორი თვის წინ კი, ორ ქვეყანას შორის სამეცნიერო-ტექნიკური გაცვლის ხელშეკრულებას მოეწერა ხელი. 1991 წელს, სპარსეთის ყურელ ოპერაცია "უდაბნოს ქარიშხლის" დასრულების შემდეგ, ერაყის სამხედრო სამრეწველო საწარმოს "ბადრის" სპეციალისტები

ბელორუსისგან ყიდულობს

ბელორუსში მინსკის ერთ-ერთ ქარხანას ვენიყენ. მათ 1995 წელს ბელორუსის ხელისუფლებას ბირთვული და ბალისტიკური რაკეტების შექმნისათვის საჭირო აღჭურვილობის ნუსხა წარუდგინეს. "ობზერვერის" მტკიცებით, აკრძალული ნივთიერებები და აღჭურვილობები ბელორუსიდან ერაყში იორდანისი

არაფატი ქვლავ ტყუილბაშია

ორშაბათს ახლო აღმოსავლეთში ევროკავშირის სპეციალური წარმომადგენელი მიგელ მორატინოსი ჩავიდა. თავდაპირველი შეთანხმების თანახმად, ის ისრაელის საგარეო საქმეთა მინისტრს შიმი პერესს და პალესტინის ადმინისტრაციის მეთაურს ისაირ არაფატს უნდა შეხვედროდა. მაგრამ, როგორც მოგია-ნებით გახდა ცნობილი, ისრაელის მხარემ მორატინოსს არაფატთან შეხვედრაზე უარი განუცხადა. ისრაელის მტკიცებით, ეს ნაბიჯი პალესტინის ლიდერის სრული იზოლაციის შემადგენელ ნაბიშს წარმოადგენს. ისრაელის ხელისუფლების მიერ გაკეთებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ ისაირ არაფატის იზოლაცია რამალაში, მანამდე გაგრძელდება, სანამ მასთან მყოფი ყველა პალესტინელი ტერორისტის ისრაელის სამართალდამცავ ორგანოებს არ ჩაბარდება.

ამჟამად ისრაელის არმიის ქვედანაყოფები პალესტინის ლიდერის ადმინისტრაციის ბლოკირებას განაგრძობენ. ადმინისტრაციის ყველა მწიბა, ისაირ არაფატის რეზიდენციის გარდა, მთლიანად დაწვეულია. როგორც ცნობილი გახდა, ისრაელის მხარემ პალესტინელ სამშენებლო ბრიგადებს არაფატის რეზიდენციაში ელექტროენერგიის აღდგენის და წყლის მიწოდების ნება დართო. აღუკამი მყოფებს ასევე მიართვეს საკვები, შედილობები და პირველი მოხმარების საგნები. როგორც იუწყებიან, რეზიდენციაში არაფატთან ერთად 50-იდან 200 პიროვნებამდე იმყოფება. ებრაელებმა პაიგან დანებებას და ისრაელის მიერ ძებნილი პალესტინელი ტერორისტების გადაცემას ითხოვენ. ამ საშიშ პირველ

ლიდერის გარეშე დარჩენილი პალესტინელები - ცახი ანგების მითითების მიხედვით არ იცხოვრებენ.

ადგილზე პალესტინელი გენერალი, მდ. იორდანეს სანაპიროს დაზერვის ყოფილი ხელმძღვანელი ტოფიკ ტრაყია. ისრაელის არმია მოითხოვს, რომ შენობაში მყოფი ყველა პალესტინელი ხელბანეული გამოიდგეს და ჩაბარდეს ისრაელის მხარეს. ამგვარი მოთხოვნა ისაირ არაფატისთვის არ წაუყენებიათ. **"მას შეუძლია მანამდე დარჩეს შენობაში, სანამდეც ამის იურიული ექნება, ოღონდ იგი სრულ იზოლაციაში იქნება,"** - აცხადებენ ებრაელი სამხედრო პირები.

თავად არაფატი და მასთან მყოფი პალესტინელები დანებებას არ აპირებენ. ზოგიერთი ცნობის თანახმად, არა-

ფატმა შუამავლების საშუალებით ისრაელის ხელისუფლებასთან კონტაქტების დამყარება შეძლო. პალესტინის ლიდერი მათ შეპირდა, რომ გათავისუფლების შემთხვევაში, მაშინვე შეხვდებოდა რადიკალური დაჯგუფებების "ჰამასის" და "ისლამური ჯიჰადის" ლიდერებს და ყველაფერს იღონებდა, რომ მათ ტერორისტული აქტების განხორციელებაზე უარი ეთქვათ. ისრაელის მხარე კი არაფატთან ყოველგვარი კავშირის ქონას კატეგორულად უარყოფს.

არეელ შარონის მთავრობის წევრი მემარჯვენე მინისტრები კატეგორულად მოითხოვენ არაფატის საზღვარგარეშე დატოვას.

ქვეყნის უდიდეს სამრეწველო ქალაქ აბიჯანს დაესხნენ თავს. მტკატეების შედეგად 270-ზე მეტი ადამიანი დაიღუპა. დაჭრილთა რიცხვმა 300-ს გადაეჭარა. დაღუპულთა შორისაა ამბოხებული გენერალი, ქვეყნის ყოფილი სამხედრო მმართველი რობერ გრეი და კოტ-დივუარის მინაგან საქმეთა მინისტრი ემილ პოგა ღუდუ. ეს უკანასკნელი მაშინ დაიღუპა, როდესაც ამბოხებულებმა მის სახლზე ქალაქ აბიჯანში იერიში მიიტანეს. ქვეყნის პრეზიდენტმა ლორან გბაგბომ იტალიაში ოფიციალური ვიზიტი შეწყვიტა და სამშობლოში

დაბრუნდა. მისი განცხადებით, კოტ-დივუარი ამბოხება მუზოხული ქვეყნის მიერ იყო ორგანიზებული, თუმცა, მას ეს სახელმწიფოები არ დაუსახელებია. ამჟამად, სამთავრობო ძალებსა და ამბოხებულებს შორის გაფეთქებული ბრძოლები ქალაქ ზუაჟთან მიმდინარეობს. ქალაქში აშშ-ს 160 მოქალაქე იმყოფება, მათ შორის 100-ზე მეტი ბავშვია, რომელნიც საერთაშორისო ქრისტიანულ სკოლაში სწავლებიან. სამთავრობო ძალები ქალაქის მტურში აპირებენ. ჯორჯიკობით, დაღუპულთა შესახებ ზოგი მონაცემები არ არსებობს.

როგორ მოხვდნენ ჩრდნი ბოვეიკები საქართველოში

პირველი გავრდირა

ბანდიტები და ადამიანების გამტაცებლები, როგორც წესი, სხვადასხვა გვარზე რამდნიმ პასპორტს იღებდნენ. ცნობილ გამტაცებელს სალავდი აბდრაზაკოვს ჰქონდა ხალოლოვის გვარზე გაცემული პასპორტი, რომლითაც იგი თავისი უფლად დადიოდა როგორც თბილისში, ისე მოსკოვში.

რამდენიმე პასპორტი ჰქონდა მეორე ცნობილ გამტაცებელს, ჰუსეინ ესებაევსაც. 2000 წლის ზამთარში რუსეთის შსს თანამშრომლებმა, როგორც ჩანს, გარკვეული ანაზღაურების ფასად, მისცეს მას საგანგებო საში, ავტომობილი და დაეხმარნენ საქართველოში გადასვლაში.

აღამ დეკუმეხს, რომელიც საქართველომ წელს იენისში დააკავა და რუსეთს გადასცა, მინიმუმ, 4 საბჭოთა პასპორტი ჰქონდა, რომელთაგან ზოგიერთი ჩეჩნეთში იყო გაცემული.

რუსეთის შსს-ს საპასპორტო-სავიზო სამსახური, რომელიც საბჭოთა პასპორტებს დიდი ოდენობით გზავნიდა ჩეჩნეთში, ვერანაირად ვერ აკონტროლებდა მათ გაცემას. თუმცა, უნდა ითქვას, რომ საზღვარგარეთის პასპორტებთან დაკავშირებით, ეს სამსახური უფრო ფრთხილად იქცეოდა. მაგრამ საბჭოთა პასპორტის ჩეჩენ მფლობელს, გარკვეული ქრთამის საფასურად სხვა რეგიონში მოქობა, აეღო საზღვარგარეთის პასპორტი.

საზღვარგარეთის პასპორტის აღება ყველაზე იოლად იგეგმვოში შეიძლებოდა. აქ აიღეს თავიანთი პირობის პასპორტები და ღარიბებისადმი დახმარების საკითხებით ინტერესდება, რაც მემარცხენეთა ნისტივლზე ასხამს წყალს.

და მეორე, ერთ-ერთი ამერიკელი დიპლომატის თქმით, "ხალხი კიდევ ერთხელ დასვაშს კითხვას, რამდენად საიმედო პარტნიორია გერმანია უსაფრთხოების საკითხებში?.. ეს კითხვა არამხოლოდ ამერიკელებს, ევროპელებსაც გაუჩნდალთ". არჩევნებში მოსაგებლად ყველაზე მნიშვნელოვანი სტრატეგიული პარტნიორის "შენირვით", პრიოდერმა ამგვარ ეჭვს არსებობის საფუძველი მისცა.

რა უნდა მიენარა შევარდნაძის პუტინისათვის დმიტრი ფრმანი

პატონო პრეზიდენტო!

უკვე რამდენიმე წელია, რაც რუსეთის ტერიტორიიდან საქართველოს ტერიტორიაზე გრძელდება ჩეჩნური ბანდფორმირებების წევრთა უკანონო გადმოსვლა. საქართველოს მთავრობამ არაერთხელ დაუსვა საკითხი რუსეთის მთავრობას ამგვარი ვითარების დაუშვებლობის შესახებ. მაგრამ, ჯერჯერობით, არაფერი შეცვლილა.

ახსოვლტურად სანდო წყაროებიდან ჩვენიცის ცნობლია, რომ ჩეჩნური ბანდფორმირებების მეთაურები და პირველ რიგში ენ. "იჩქერის პრეზიდენტი" მასხადოვის იმყოფება რუსეთის ტერიტორიაზე. ჩვენ არ ვზიარებთ ზარს, რომ რუსეთის ხელისუფლება დაინტერესებულია საქართველოსთან მოსაზღვრე რეგიონის ტერორიზმის ბუდედ გადაქცევაში და მფარველობას უწევს ჩეჩენ მებრძოლებს. მაგრამ, ლოგიკურად მივდივართ იმ დასკვნამდე, რომ რუსეთის ხელისუფლება, უბრალოდ, ჯერ აკონტროლებს საკუთარ ტერიტორიას. საქართველოს მთავრობა დარწმუნებულია, რომ პანკისის პრობლემის გადაწყვეტა რუსეთის

ჩრდილოეთ ოსეთში სტიიის შედეგად დასარბულთა გადარჩენის იმადი პრაქტიკულად ამოწურულია

ჩრდილოეთ ოსეთის რესპუბლიკაში კარმადონის და კობანის ხეობებში მყინვარის ჩამოშლის შედეგად ხუთი დასახლებული პუნქტი ბლოკირებული აღმოჩნდა. ორშაბათი დილით რესპუბლიკიდან მოსული ინფორმაციის თანახმად, სტიქიის შედეგად დაკარგულად ითვლება 162 ადამიანი. გარდა ამისა, ჯერ კიდევ გაურკვეველია რეუისობი სერგეი ბოდროვის გადამღები ჯგუფის ბედი. მათგან მხოლოდ 9 პიროვნებაა ნაპოვნი, რომელთა სიცოცხლესაც საფრთხე არ ემუქრება, ხოლო მყინვარის ქვეშ ბოდროვის ჯგუფის 58 წევრია, მათ შორისაა თავად რეუისორიც.

რუსეთის საგანგებო სიტუაციათა სამინისტროს სპეციალისტების აზრით, უბედურების ზონაში მოხვედრილი ადამიანების გადარჩენის მანსი მინიმალურია. **"ჩამონოლილი მყინვარის შედეგად წარმოქმნილი ყინოლის და მინის ფენის სისქე, რომელმაც დასახლებული პუნქტები დაფარა, 10-დან 80 მეტრამდე მერყეობს. მყინვარის ჩამონოლის სისწრაფე კი სააშიშ 100კმ იყო. ვინც ამ ზონაში მოხვდა, მათი გადარჩენა პრაქტიკულად შეუძლებელია,"** - განაცხადა რუსეთის ფედერაციის საგანგებო სიტუაციათა სამინისტროს კრიზისული მართვის ცენტრის ხელმძღვანელმა მისაილ რაზანოვმა. ჩრდი-

საქართველოში გადავიდა, მეორე - აზერბაიჯანში. ასეთი პასპორტებით ბოვეიკები ევროპის იმ ქვეყნებშიც მოგზაურობდნენ, სადაც ჯერ რუსეთთან სავიზო რეჟიმი არ იყო შემოღებული.

გარდა ესებაევის საქართველოში შეგზავნისა, ჩვენითვის ცნობილია ფაქტი, რომ 2000 წელს, გარკვეული ანაზღაურების საფასურად და ორ განიზეებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის სამსახურის მფარველობით, ნალჩიკის საავადმყოფოში მკურნალობდა იჩქერიის უმიშროების საბჭოს მდივანი დოკუ უმაროვი.

დღეს უმაროვის ბანდები ტერაქტებს ახორციელებენ ჩეჩნეთში. მათი მოქმედების ზონაა აჩყო-მარტანისა და ურუს-მარტანის რაიონები.

ეს ფაქტები მოწმობს, რომ რუსეთის სამართალდამცვეები ზან პირდაპირ და ზან არაპირდაპირ უწყობდნენ ხელს ბოვეიკების საქართველოში შესვლას.

პანკისსა და საქართველოს სხვა რაიონებში გადასულმა ბოვეიკებმა თავიანთი მთავარი ბიზნესი - ადამიანების გატაცევაც გადაიტანეს. ამასთან დაკავშირებით, წესით, საქართველოს გაცილებით მეტი პრეტენზია უნდა ჰქონდეს რუსეთთან, ვიდრე რუსეთა საქართველოსთან.

ამას უნდა დაემატოს ის ფაქტიც, რომ "ფესხეს" ხელმძღვანელობა და, კერძოდ, მარშან გარდაცვლილი, საზსახურის უფროსის მოადგილე უგროუმოვი საიდუმლოდ გზავნიდა თავის ჩეჩენ აგენტებს საქართველოში დოკუ უმაროვთან და რუსულან გელაევთან შესახვედრად (სავარაუდოდ, იმიტომ, რომ ისინი ჩეჩნეთში გადაცემვანა და მასხადოვის წინააღმდეგ გამოეყენებინა. 24 საათი)

რა უნდა მიენარა შევარდნაძის პუტინისათვის

დმიტრი ფრმანი

პატონო პრეზიდენტო!

უკვე რამდენიმე წელია, რაც რუსეთის ტერიტორიიდან საქართველოს ტერიტორიაზე გრძელდება ჩეჩნური ბანდფორმირებების წევრთა უკანონო გადმოსვლა. საქართველოს მთავრობამ არაერთხელ დაუსვა საკითხი რუსეთის მთავრობას ამგვარი ვითარების დაუშვებლობის შესახებ. მაგრამ, ჯერჯერობით, არაფერი შეცვლილა.

ახსოვლტურად სანდო წყაროებიდან ჩვენიცის ცნობლია, რომ ჩეჩნური ბანდფორმირებების მეთაურები და პირველ რიგში ენ. "იჩქერის პრეზიდენტი" მასხადოვის იმყოფება რუსეთის ტერიტორიაზე. ჩვენ არ ვზიარებთ ზარს, რომ რუსეთის ხელისუფლება დაინტერესებულია საქართველოსთან მოსაზღვრე რეგიონის ტერორიზმის ბუდედ გადაქცევაში და მფარველობას უწევს ჩეჩენ მებრძოლებს. მაგრამ, ლოგიკურად მივდივართ იმ დასკვნამდე, რომ რუსეთის ხელისუფლება, უბრალოდ, ჯერ აკონტროლებს საკუთარ ტერიტორიას. საქართველოს მთავრობა დარწმუნებულია, რომ პანკისის პრობლემის გადაწყვეტა რუსეთის

მხრიდან ჩეჩენი ბოვეიკების განუწყვეტლი ინფილტრაციის ვითარებაში, მუუძლებელი იქნება. საქართველოს არ შეუძლია, მშვიდად უყუროს, როგორ ისადგურებს მეზობელ სახელმწიფოს საზღვრისპირა რეგიონში სრული ანარქია, რაც საშიშროებას უქმნის არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ საერთაშორისო უსაფრთხოებას.

ამასთან დაკავშირებით, საქართველოს მთავრობა კატეგორიულად მოითხოვს რუსეთის მთავრობისაგან, მიიღოს ყველა აუცილებელი ზომა საზღვრის გასაცეკტად, ბანდფორმირების განსაზღვრებად და მათი ლიდერების დასაკავებლად. წინააღმდეგ შემთხვევაში საქართველო იტოვებს უფლებას, გაერო-სა და საერთაშორისო სამართლის პრინციპების შესაბამისად, განახორციელოს წერტილოვანი დარტყმები რუსეთში განლაგებულ ტერორისტთა ბაზებზე და შექმნას საქართველოს საზღვრის გასწვრივ, რუსეთის ტერიტორიაზე უსაფრთხოების ზონა. ეს ზომები არავითარ შემთხვევაში არ არის მიმართული რუსეთის სუვერენიტეტის წინააღმდეგ, რომლის ხალხთანაც ქართველ ხალხს მრავალსაუკუნოვანი მეგობრობა აკავშირებს.

საქართველოს მთავრობის თავეჯ-

დომარის, მიხაილ შატალოვის ინფორმაციით კი, ამ მომენტისათვის 17 ადამიანი ითვლება დაღუპულად. დაკარგულად ცხადდება 162 პიროვნება, რომელთა ახლობლებმაც მათი დაკარგვის შესახებ გააკეთეს განცხადება. მისი თქმით, ყინულის ქვეშ მოკლულთა ძებნა რამდენიმე კვირა გაგრძელდება, რის შედეგადაც დაღუპულთა რიცხვი საბოლოოდ დაზუსტდება.

სტიქიის შედეგად მთლიანად განადგურებულია ჩრილოეთ ოსეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და იუსტიციის სამინისტრო დასასვენებელი ბაზები, ასევე "კარმაღონის" სანატორიუმის შენობა. ჩამონოლომა მყინვარმა ასევე გაანადგურა კილომეტრნახევრიანი ელექტროგადაცემის ხაზი, მშენებარე გაზსადენის გარკვეული მონაკვეთი და მინერალური წყლების ქაზუილილები. ტალახიანი ყინულის უზარმაზარი ფენით დაფარულია, დაახლოებით, 25 - კილომეტრიანი მონაკვეთი. ბუშნებრივი აირის და ელექტროენერგიის გარეშე დარჩენილია მაიარამის, კანის, მთიანი სანიბას, კობადა და ტყენის დასახლებული პუნქტები. სამაშველო-საძიებო სამუშაოებში 500 მამუღლი და ტექნიკის 100 ერთეული და ვერტფრენები იღუბენ მონაწილეობას.

შეღავათიანი კრედიტი საქართველოს ტყეების გადასარჩენად

ეთარ ბაშაღაშვილი

წლეულს მსოფლიო ბანკმა საქართველოსთვის, სამი ახალი პროექტის დასაფინანსებლად, შეღავათიანი კრედიტი გამოყო. ერთ-ერთი პროექტი სატყეო სექტორის განვითარებას ეხება. მისი საერთო ღირებულება 21 მილიონი დოლარია. აქედან 5 მილიონი საქართველოს მთავრობის წილი იქნება, ხოლო დანარჩენი 16 - მსოფლიო ბანკის. სატყეო სექტორის განვითარების პროექტის განხორციელება, სავარაუდოდ, წლეულს, დეკემბერში დაიწყება და 2008 წელს დასრულდება.

როგორც ავტორები აცხადებენ, პროექტის მთავარი მიზანია ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებასა და სიღარიბის შემცირებაში სატყეო სექტორის წვლილის გაზრდა.

პროექტს განახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები და ორგანიზაციები, რომელთაც, მსოფლიო ბანკის მოთხოვნათა შესაბამისად, ტენდერებზე შეარჩევენ.

სატყეო სექტორის განვითარების პროექტი ოთხი კომპონენტისგან შედგება. პირველი - სატყეო სექტორის მართვის საკანონმდებლო ბაზის რეფორმების საშუალებით გამოეყო ბესებას ითვისისნიებს. პროექტის დირექტორი ვლადიმერ აბაშიძე აცხადებს, რომ “საქართველოს ტყის კოდექსმა”, რომელიც პარლამენტმა 1999 წელს მიიღო, სატყეო სექტორის მართვაში სასურველი შედეგი ვერ გამოიღო. “სათანადო კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, დებულებებისა და ინსტრუქციების არარსებობის გამო, კოდექსის არაერთი ნორმა ჯერ კიდევ აუბოქმედებელია. მათი შემუშავება კი სერიოზულ ფინანსურ და ინტელექტუალურ რესურსებს მოითხოვს”, - გვითხრა ვლადიმერ აბაშიძემ.

პროექტის მეორე კომპონენტი ცენტრალური კავკასიის საცდელ ტერიტორიაზე, ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერისა და მესტიის რაიონებში, ტყის დაგვემვისა და

მოკლედ

თბილისი. საქართველოს ბიოეთიკის და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროები საკითხების შემსწავლელი საზოგადოება ახალი კანონპროექტის განხორციელებას შეუდგა. კანონი საქართველოს სამედიცინო დაწესებულებებში პაციენტის უფლებების დაცვისთვის ობზუდსმენის ინსტიტუტს ჯანდაცვის სისტემებში მომხდარი დარღვევების გამოაშკარავება და პაციენტის უფლებების დაცვა დაევალება. ობზუდსმენის ინსტიტუტი, თავდაპირველად, პოლიკლინიკებში ჩამოყალიბდება, შემდეგ - სახელმწიფო დაქვემდებარებაში არსებულ სტაციონარებში.

ინჰოგნიტო გიზნესამება პარიზში გასაგზავნად ქუთაისური ვარდები შეაქვითა

ქუთაისელი მებაღეების მიერ გამოზრდილი 80 ათასი ვარდი ყოველთვიურად პარიზში გაიგზავნება. საფრანგეთის დედაქალაქში ყოველკვირას 20 ათასი ვარდის გაგზავნის თხოვნით, იმერეთში პრეზიდენტის რწმუნებულს თემურ შაშიაშვილს პარიზიდან გაუვლენიანმა ბიზნესმენმა მიმართა. მისი ვინაობა გასაიდუმლოებულია. ბიზნესმენი მზადაა, ნე-

ბისმიერი ფერის ვარდი შეიძინოს, ოღონდ კი იგი ქუთაისში იყოს გამოყვანილი. “ამ საოცარი წინადადების წყალობით, 2000-300 ოჯახს დაეასაქმებთ,” - განაცხადა თემურ შაშიაშვილმა ადგილობრივი ტელევიზიით გამოსვლისას და მოსახლეობას უახლოეს მომავალში საკონკურსო პირობების გამოცხადებას დაჰპირდა.

მედიანოუსი, ინტერპრესი

ნაიქარი ლაბორატორია „მეორადი საქონელი“ არ არის

სპეციალიზებული ავტომობილები.

გიორგი ბახალაძე

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სამსახური კვირისთავზე აჭარის რეგიონს შეამოწმებს. თითქმის წელიწადია, რაც საქართველოს ტერიტორიაზე უკონტროლო რადიაციული წყაროების აღმოჩენა და იზოლაცია დაიწყო. “აქამდე ჩვენ ხან ინფორმიდან, ხან ამერიკიდან ნათხოვარ მოძრავ სადგურებს ვიყენებდით. ახლა უკვე საკუთარი აღჭურვილობით შევძლებთ ძიებასაც და იდენტიფიკაციასაც”, - გუშინ კმაყოფილებას ვერ მალავდა რადიაციული უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი სოსო კაკუშაძე, – “დაზამთრებამდე აჭარის, ხევ-ხეცსურეთისა და მთიანი კახეთის შემოწმებას ნამდვილად მოეცანრებო.”

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს ექვსმა თანამშრომელმა ერთგვირიანი ინსტრუქტაჟი გერმანიაში გაიარა და იქაური მთავრობის საჩუქარი – რადიაციის წყაროების ოპერატიული ძიების მობილური სამსახილიანი ლაბორატორია გუშინ წარუდგინა საზოგადოებას.

ომგამოვლილბი სახელმწიფოს მომძლავრების იმედად რჩებიან

მაკა ჭაიანი

დავით სიხარულიძე იმ ადამიანთა რიცხვს ეკუთვნის, ვისი რაოდენობაც ყოველწლიურად მცირდება. იგი მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანია. ომში დაინვალიდებას გადაურჩა და ახლა 45-ლარიანი პენსიით უწევს არსებობა. მის მეუღლეს, ქალბატონ ლამარას, 14 ლარი აქვს პენსია. სულ ეს არის პატარა ოჯახის შემოსავალი. შვილები მოზოლებს მზრუნველობას არ აკლებენ, მაგრამ მათაც თავიანთი შვილები ჰყავთ და მოუტყებს არ უნდათ, ტვირთად დაანწენ. “ქვეყანა ძალიან გაჭირვებულია, მეილო, განა არ გვესმის, მაგრამ დადებრდით, ავადმყოფობა მოგვეძალა. ღვთის წყალობით, მშვირები არა ვართ, მაგრამ ნამლებს ვერ ავუდივართ. ყველაფერი ძვირი ღირს და გვიჭირს. იყო დრო, ომის ვეტერანებს შეღავათს გვიწევდნენ, მაგრამ ახლა ამ პენსიის იმედად ვართ. თუ ამას პენსია ჰქვია...”, - დიწჯად ამბობს ბატონი დავითი.

კომუნისტების დროს, როგორც მას უწოდებენ, ომის ვეტერანებს, მარტო ნამლებზე კი არა, მთელ რიგ სამედიცინო და სხვა სახის მომსახურებაზე ჰქონდათ შეღავათი. საბჭოთა სახელმწიფო, რომელიც მსოფლიოს უმტკიცებდა, რომ ყველაზე მორთვიანი იყო, ნელაზე ფხს იდგამდა და მისი ძლიერებისთვის ომგამოვლილ და გულავებს გადარჩენილ ვეტერანებს მზრუნველობას არ აკლებდა. მისი პირდაპირი სამართალმემკვიდრე, რუსეთი, ამ პატრონაჟს დღესაც აგრძელებს. სხვა შეღავათებთან ერთად, ომის ვეტერანები სახელმ-

რუსეთი პატრონაჟს დღესაც აგრძელებს.

საპროფიუსი ფოტო

წიფოსგან მედიკამენტებსაც უფასოდ იღებენ. ჩვენიან, მოუხდეაფად იმისა, რომ ამ კატეგორიის ადამიანები, ოფიციალურად, პროირიტეტულებია კატეგორიაში გააწესეს, ომის ვეტერანებს ასეთი ბედნიერება არ ღირსებითა.

მობილური ლაბორატორია.

ლავა საბაღოუსი ფოტო

ერთი არასრული წელიწადი იმუშავა, პრაქტიკულად ახალია”, - გვითხრა გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრმა ნინო ჩხობაძემ.

“გერმანიუშისა და ნატრიოდის დეტექტორები წყლისა და ნიადაგის ნებისმიერი სინჯის შემოწმების საშუალებას იძლევა. პერის სინჯებისთვის ძალიან კარგი კომპრესორები აქვს. არც ის არის უშნიშვნელო, რომ პარალელურად სამივე - ალფა, ბეტა და გამა გამოსხივების იდენტიფიკაცია იქნება შესაძლებელი, თანაც, მაღალი მგრძნობიარობის ხელსაწყობით”, - ამბობდა ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სამსახურის უფროსი სოსო კაკუშაძე.

იმის გარდა, რომ ჩვენ რუსეთისგან მეტეიდრობით გვერგო მიმობნეული რადიაციული წყაროები, საქართველო მათ სატრანზიტო ტერიტორიადც იქცა. ეს კი საფრთხეს უქმნის სხვა ქვეყნებსაც. ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება კავკასიისა და ახლო აღმოსავლეთის ერთ-ერთი უპირველეს პრობლემად არის მიჩნეული. ამიტომ გასაკვირი არ არის, რომ ამ საქმეში, ეკოლოგებთან ერთად, ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატიც ჩაებება.

“ატომური ენერგეტიკის საერთაშორისო სააგენტოს (MAGATE) მხარდაჭერის გარეშე, გერმანიის მთავრობასთან ორი წლის წინათ დაწყებული მოლაპარაკება, ვინ იცის, როდის გამოილებდა შედეგს. ახლა კი ბუნდესერისგან მსოფლიოში საუკეთესო მოდელის ორ მობილურ ქიმიურ ლაბორატორიასაც შეიძლება ველოდით საჩუქრად”, - უკვე ახალ გეგმებზე საუბრობდა მინისტრი ნინო ჩხობაძე.

შეგახსენებთ, რომ წლეულს, 3 თებერვალს, წალენჯიბის რაიონის სოფელ ლიადან 28 კილომეტრის დაშორებით ამოიღეს და გაუფნებელყვეს ძლიერი გამოსხივების მქონე ორი რადიექტორი წყარო (სტრონციუმ-90). ისინი რადიოსაჩრელო სადგურების მიმღე-გადამცემი ანტენების მკვებაჟი წყაროებია, რომლებიც, ენერჯისის დრექციის დაკვეთით, საქართველოს ტერიტორიაზე 1984წელს შემოიტანეს. ასეთი სულ რვა წყარო იყო.

უკანასკნელი სამი წლის მანძილზე სტრონციუმის ექვსი წყარო აღმოაჩინეს. მოსახლეობამ ისინი ტყევის მოპოვების მიზნით დაჭრა. ამის შედეგად ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა ძლიერი დასხივება მიიღეს და ახლა მკურნალობის კურსს გადიან.

პანკისური ოპერაცია ბრძელდება

პირველი ბავარდიანს

“ამჟამად ხეობაში სიტუაცია მთელ პერიმეტრზე კონტროლდება; არ შეიძლება პოზიციების დამოზა; არსებული ოპერატიული ინფორმაციების საფუძველზე, აუცილებელია პერმანენტული ოპერაციების განხორციელება”, - აცხადებს შინაგან საქმეთა მინისტრი და ირწმუნება, რომ პანკისის ხეობას მთლიანად შინაგანი ჯარები აკონტროლებენ. ოფიციალური წყაროები ამბობენ, რომ სამიში შეიარაღებული დაჯგუფებები ხეობაში არ არიან.

მოგესწენებათ, ხუთი დღის წინ, ბაქოში გამგზავრებისას, პრეზიდენტმა ძალოვნებს პანკისური ოპერაციის აქტიურ ფაზაზე გადასვლის მითითება მისცა, რასაც მეორე დღესვე, გამთენიისას დაწყებული დიდი ოპერაცია – სოფელ ხალანწის წმენდა და თორმეტი ჩეჩნის დაკავება მოჰყვა. თორმეტივე ჩეჩენი, ლტოლვილების სტატუსის გამო ახმეტის პოლიციის განყოფილებიდან წინასწარი სამთვიანი პატიმრობის შეფარდების გარეშე გაათავისუფლეს. სწორედ ხალანწის ოპერაციის შემდეგ, პანკისის ხეობის შესახებ ინფორმაცია ჩააცტა. ძალოვნები ამის მიზეზად, დაგეგმილი ოპერაციის დეტალების შესახებ წინასწარ გაჟონილ ინფორმაციას ასახელებდნენ. “ინფორმაციას რომ არ გავუჩნად, ოპერაცია უფრო შედეგიანი იქნებოდა”, - აცხადებდნენ სამართალდამც-

ირაკლი ალასანია და კობა ნარჩემაშვილი.

ბაჟო ბალაშოვის ფოტო

ველები და ყველანაირ კომენტარზე უკვე უარს აცხადებდნენ. ამას დაემთხვა არაოფიციალური წყაროების საშუალებით გავრცელებული ინ-

ფორმაცია იმის შესახებ, რომ პანკისის ერთ-ერთ ყველაზე დიდ სოფელში ჩატარებული ოპერაციის დროს ადგილი ჰქონდა ღალატს. ასევე გაე-

რცელებული ხმებით, პანკისის ხეობაში მყოფ მაღალჩინოსნებს შორის სერიოზული უთანხმოება მოხდა. სარწმუნო წყაროები იმასაც ამბობენ, რომ ანტიკრიმინალური ოპერაციის დაწყებისთანავე უწყებათმორისი დაპირისპირებაც დაიწყო.

ერთი სიტყვით, შეფერება თუ არა სიმართლეს გავრცელებული ხმები, ჯერჯერობით უცნობია. თუმცა, ფაქტი ერთია – აქტიურ ფაზაში შესული პანკისური ანტიკრიმინალური ოპერაცია გრძელდება და, როგორც ძალოვნები ირწმუნებიან, დასასრულიც შედეგიათი იქნება.

პანკისის ხეობაში მიმდინარე ანტიკრიმინალური ოპერაციით ცაყაოფილია ქვეყნის პირველი პირი, რომელსაც ძალოვნების მსგავსად, პანკისურ სტრატეგიათა დაკავშირებით ოპტიმისტური განწყობა აქვს. “ძალოვან სტრუქტურათა წარმომადგენლების მტკიცედ ასრულებენ ხელისუფლების დავალებას. მათ კარგად იციან, რომ ოპერაციის დროს, არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დაზარალდეს მშვიდობიანი მოსახლეობა”, - განაცხადა გუმიბდელ რადიოინტერვიუში პრეზიდენტმა. შევარდნაძე, როგორც თვითონ აცხადებს, სულ მალე უცხოელ დამკვირვებლებს საშუალებას მისცემს, რომ უშუალოდ პანკისის ხეობაში (უიარაღოდ) გაეცნონ ფართომასშტაბიანი ოპერაციის შედეგებს, რათა დაბრწუდნენ, რომ ხეობას მთლიანად ქვეყნის ხელისუფლება აკონტროლებს.

აზერბაიჯანელი მოხალისეები პანკისს კიდეც შემოიჩვენ

პანკისის ხეობის სამ სოფელში: წიწუბანში, დუისსა და ომალიში ჩატარებული საეცრაუნდისას სამ ქართველ ძეხნითაან ერთად დაკავებული ჩინები ასლან ოღლი ასკაროვი ერთადერთი აზერბაიჯანელია, რომელიც ხეობაში ანტიკრიმინალური ოპერაციის მიმდინარეობის მანძილზე ქართველ სამართალდამცველებს ჩაუვარდა ხელში. როგორც ჩეჩენების ცნობილი გახდა, ბაქოელ ასკაროვის გადაცემის მოთხოვნა საქართველოს უშიშროების სამინისტროს კარგა ხნის წინ მიუღია აზერბაიჯანის საელჩოდან. თვით ასკაროვის პიროვნებაც კარგა ხნის წინ პკინიდან დადგენილი, იკოდნენ კიდეც, სად იმყოფოდა. უბრალოდ, მის დაკავებას ექსცესების გარეშე რომ ჩაევლო, მხოლოდ ახლა ჩაატარეს ოპერაცია. თავად დაკავებული ამბობს, რომ პანკისის ხეობაში დაახლოებით ერთი წლის წინ გაჰაბიტიურ სკოლაში სასწავლებლად ჩამოვიდა. თუმცა, კარგად ინფორმირებულ წყაროთა ცნობით, ის იმ დაქირავებულ აზერბაიჯანელთა რიცხვს მიეკუთვნებოდა, რომლებიც შარშან პანკისის ხეობაში ჩეჩენიშე გადასასვლელად შემოვიდნენ და საბრძოლო წერინაც აქვე გაიარეს. ამის

თაობაზე უშიშროების სამინისტროს ოფიციალური წარმომადგენლები დუმოლს ამჯობინებენ. ბაქოში კი ახლაც მიმდინარეობს იმ სამი აზერბაიჯანელის სასამართლო პროცესი, რომელთაც ჩეჩნეთში ჩასასვლელად და რუსების წინააღმდეგ სამხრადდ უკანონო შეიარაღებული ფორმირების შექმნა ბრალდებით და რომლებიც ირწმუნებიან, რომ აზერბაიჯანიდან ჩეჩნეთამდე გზა საქართველოს გავლით ედით. მსგავსი სასამართლო პროცესები ბაქოში უკვე რამდენჯერმე ჩატარდა და ერთი და იმავე ბრალდებით უკვე 19 კაცია გასამართლებული. ამჟამად კი აზერბაიჯანის სასამართლოს სამედრო კოლეგია ტელმან და მუმფეე გურბანოვების და ელნურ კიაზიმოვის საქმეს განიხილავს. ისინი კარგა ხანს იძებნებოდნენ და მხოლოდ ამ ზაფხულში დააკავეს.

ახლა უკვე ქართული სპეცსამსახურებიც აღარ მალავენ, რომ გარკვეულ პერიოდში პანკისის ხეობას მართლაც აფარებდნენ თავს ჩეჩენი ბოევიკები და იქ საწერთნელი ბაზებიც ჰქონდათ მოწყობილი. აზერბაიჯანის სამი მოქალაქის სარბალდები დასჯენის თანახმადაც, ისინი ჩეჩნეთში წასვლამდე სხვადასხვა გზებით მოხდნენ პანკისის ხეობაში და საბრძოლო წერინას დუისსა და ჩლებანში გადოდნენ.

კერძოდ, კიაზიმოვს ჩეჩნეთში საომროფიციალური წარმომადგენლები ჩეჩნეთის წარმომადგენლობის თარჯიმანი მოუწოდებდა. გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ იგივე პიროვნება დაპირდა მას ქართულ სოფელ დუისში დაუბრკოლებლად ჩასვლის უზრუნველყოფას. თარჯიმნის თქმით, სწორედ აქ გადოდნენ სამხედრო წერინას აზერბაიჯანელი მოხალისეები. იდეოლოგისა და ორგანიზატორის მითითების თანხმად, 2001 წლის 20 აპრილს კიაზიმოვი რკინიგზის სადგურზე შეხვდა ვინმე ფაიკ გუროფეს, რომელიც ასევე, ჩეჩნეთში საომრად მიეწვ ზაერებოდა და რომელიც უკვე გასამართალებულია ანალოგიური ბრალდებით. ბრალდებული ჩეჩენების მიხედვით, სწორედ გულოფეთან ერთად ჩამოსულა ის ჯერ თბილისში, შემდეგ კი პანკისის ხეობაში – დუისში.

რაც შეეხება მუმფეე გურბანოვს, მან ვინმე ბაზრზე შეეძღოეთან (მისი საქმე ცალკე წარმოებად არის გამოყოფილი) და ჯერაც დაუდგენელ ჩეჩენ ხალგთან ერთად ასევე გადნეყიტა ჩეჩნეთში რუსეთის ჯარების წინააღმდეგ საბრძოლველად წასვლა და 2001 წლის 7 აპრილს ჩამოსულა კიდეც ისინი პანკისის ხეობის სოფელ ჩლებანში, სადაც აზერბაიჯანელ მოხალისეთა რაზმი ყალიბდებოდა. გურბანოვის ნაამბობის თანხმად,

სოფელში მოხალისეები წერინებს გადიოდნენ - იარაღის ხმარებას, ასაფეთქებელი ნივთიერებების გამოყენებას, ტოპოგრაფიული რუკებით სარგებლობას სწავლობდნენ. თეში ერთხელ კი თეშიში მიდიოდნენ საომრად მომზდებუბისთვის მოსაწახლებლად.

მესამე განსასჯელი ტელმან გურბანოვიც უკვე გასამართლებულ აზერ მირსაზოეთან ერთად დაუბრკოლებლად ჩავიდა ჩლებანში. მისი თქმით, დუისსა და ჩლებანის მოხალისეთა საწერთნელ ბაზებს სახელმართებულ საეულ მეთაური რუსლან გვლავი ხელმძღვანელობდა. მოგვიანებით მუმფეე და ტელმან გურბანოვებზე ძებნა გამოცხადდა, სამბოლოში დაბრუნებისთანავე კი ისინი დააპატიმრეს.

ცხადია, აზერბაიჯანში ექსტრადირება ელის გუმიბნინ დაკავებული ჩინები ასლან ოღლი ასკაროვსაც. აგრეთვე, არ არის გამორიცხული, ქართველი სამართალდამცველები ანტიკრიმინალურ ბადები კიდეც მოხდნენ აზერბაიჯანის მოქალაქეები. სარწმუნო წყაროს ცნობით, იმ ჯგუფების წევრები, რომლებიც შარშან საბრძოლო წერინების გასასვლელად პანკისის ხეობაში ჩავიდნენ, ხეობის სოფლებს ჯერ კიდეც შემოიჩნენ.

რუსული „კოზა ნოსტრას„ ქართვალ ლიდარს იტალიელაზი ეპეხან

ნება ალანძიძე

31 მაისს იტალიელი მოსამართლის მიერ რუსული მაფიის წევრების დასაპატიმრებლად გაეცემილი სანქციის შემდეგ, იტალიის პოლიციამ გამოაცხადა, რომ რუსული მაფიის წინააღმდეგ წლეზის წინ დაწყებული ბრძოლა დასასრულს მიუახლოვდა. იტალიის სამართალდამცველმა ორგანოებმა გამოაქვეყნეს იტალიისა და სხვა ქვეყნებში მოქმედი რუსული ორგანიზებული დაჯგუფებების სია.

იტალიელი კანონდამცველების შავ სიაში ფიგურირებს მსოფლიოში სახელგანთქმული რუსული წარმოშობის კრიმინალური დაჯგუფებების “სოლნცევოს”, “იზმაილოვის”, “ლუჩანსკის”, ძმები ნაუმოეების, სემის ჯგუფი. ჩამონათვალში მუხედებით, უფრო ზუსტად, ნამყვანი ადგილი უჭირავს ქართველი მაფიოზის ანზორ კიკალიშვილის გვარს. “კიკალიშვილ-კაზბონის ჯგუფი, როგორც დაწარჩენი სხვა დანაშაულებრივი დაჯგუფებები, ბრალდებულია კონტრბანდში, ნარკოტიკებით, არაღილია და შეძახებით ვაჭრობაში, გამოძალავაში, თაღლითობაში, რუსეთში უკანონო იმპორტის წარმოებაში, შავი ფულის გათიერებაში”, - განაცხადა იტალიის პროკურატურის წარმომადგენელმა.

ანზორ კიკალიშვილი მოსკოველი ქართველია, კომპანია “21-ე საუკუნის” პრეზიდენტი. კომპანია, რომლის ვიცე-პრეზიდენტიც კობზონია, მან ითარი კანტრინიების მფარველობით ჩამოაყალიბა. “21-ე საუკუნე” ოფიციალურად მოუბინძურებლად გამოცნობდა. ანზორ კიკალიშვილი და მისი კომპანია ოლიმპიადა-80-ის კულტურულ ღონისძიებათა ორგანიზატორ იყო, აფინანსდა დიდ თეატრალ და ნაციონალურ ოლიმპიურ

მაფიოზები: პაველ ბურე და ანზორ კიკალიშვილი

კომიტეტს. არსებული ინფორმაციით, კანტრინიშვილ-კიკალიშვილის საქმიანობას რუსეთის პრეზიდენტი ბორის ელცინი მფარველობდა. მას შემდეგ, რაც ელცინის ხელისუფლება შეიცვალა, კიკალიშვილმა რუსეთი დატოვა და საქმიანობა ევროპაში გააგრძელა.

მოგვიანებით კვანტრინიშვილისა და კიკალიშვილის გზები გაიყო. გავრცელებული ინფორმაციებით, კონფლიქტი ნარკოტიზნესის საფუძველზე მოხდა. მანამდე სწორედ კვანტრინიშვილმა და კიკალიშვილმა გაუხსნეს გზა რუსეთში იტალიური წანარმის შესვლას – მოსკოვის პრესტიჟულ ადგილებში იტალიური ფესვაცემის მაღაზიების ქსელი გახსნეს. იტალიელი კანონდამცველები რუსული წარმოშობის მაფიოზებს სწორედ იტალიური პროდუქციის უკანონო იმპორტში ადანაშაულებენ.

იტალიელი რუსული მაფიის წინააღმ-

დეგ წარმოებულ ოპერაციაში ჩაბმულნი იყვნენ რუსი სამართალდამცველებიც: ინფორმაციის შედროეობის მიზნით, დაახლოებით ორი თვის წინ, როსმა კანონდამცველებმა ქართველ კოლეგებს გაიმოუგზავნეს ექვსი კაცის სია და მათ იდენტიფიკაციაში დახმარება სთხოვეს. აღმოჩნდა, რომ ისინი საქართველოდან კარგა ხნის წინ არიან წასულები და გარკვეულ პერიოდში მოსკოვში მოღვაწეობდნენ. 90-იანი წლების დასაწყისში იარაღის ოფიციალურ ბიზნესშიც იყვნენ ჩართულები. ამჟამად არცერთი მათგანი დასოს ქვეყნების ტერიტორიაზე აღარ იმყოფება და, სავარაუდოდ, ევროპის სხვადასხვა ქვეყნებში ცხოვრობენ. რუსი სამართალდამცველების მხრიდან მათი პერსონებით დაინტერესება კი რუსეთის ბანკებიდან დიდი ოდენობით ფულის – 350 მილიონ დოლარის ევროპის ბანკებში გადქაჩვამ გამოიწვია.

დაეყრდნო. ხელმა დანოლას ვერ გაუძლო და მოტყდა. შემსენებლმა ახალგაზრდებმა მოედნის სახსრადოდ დატოვეს, მაგრამ სახსოვრად მოტეხილი ხელიც თან წაყოლები.

სახელოვანთქმული ქანდაკება ვანდალებისგან უკვე მეორედ ზა-

რალდება. პირველად 1994 წელს საფეხბურთო კლუბ “რეალის” გულშემატკივრებმა მოტეხეს ხელი. ისინი, ჩვეულებისამებრ, საყვარელი გუნდის გამაგრევაებას ქალღმერთის გვერდით, შადრევანში ბანაობით აღნიშნავენ ხოლმე.

თურქიაშვილი დღეს, ზეიძლება, გაათავისუფლონ

ახმეტის პოლიციის ან უკვე ყოფილ უფროსს აეთანდილ თურქიაშვილს გუშინ საღამოს ადმინისტრაციული სასჯელის ათდღიანი ვადა ამოეწურა. ეს ნიშნავს, რომ მას ამ ბრალი უნდა წარუდგინონ და აღმკვეთი ღონისძიება შეუფარდონ, ან კი — საპერობილადნ გაათავისუფლონ.

თურქიაშვილი მინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანებით დააპატიმრეს ახმეტის სააედმყოფოდან დაჭრილი ჩეჩნის გაქცევის შემდეგ. როგორც მოგვსენებათ, ჩეჩენი ისა მურადოვი დუისის განაპირა საფუშავოსთან მომხდარი ინციდენტისას დაიჭრა, როცა შეიარაღებულმა ჩეჩენებმა მინაგანი ჯარისა და უშიშროების სპეცდანიყოფების ჯარისკაცებს დაკავებისას შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაუწიეს. ორივე ფეხში დაჭრილ მურადოვს მაშინ ახმეტის სააედმყოფოში ოპერაცია გაუკეთეს და რამდენიმე საათში გაუჩინარდა კიდეც.

ეთანდილ თურქიაშვილი, რომელიც წარჩემაშვილმა იმავე საღამოს დააპატიმრებინა, გამოიძიებას ამ ეტაპზე მხოლოდ ექვემიტანილად ჰყავს ცნობილი. ის უკვე დაკითხულიც კია და, სარწმუნო წყაროს ცნობით, ასახელებს ჩეჩნის გაქცევასთან უშუალო კავშირის მქონე რამდენიმე თანამდებობის პირს, რომელთა დაკითხვის შესაძლებლობა სამართალდამცველებს ჯერ არ მისცემიათ. ათანდილიან გადის ვასილის შემდეგ უკვე კახეთის სამხარეო პროკურატურის პრეროგატივია, მოითხოვს თუ არა სასამართლოსგან მისთვის აღმკვე-

თი ღონისძიების შეფარდებას. თუმცა, ასეთი მოთხოვნით სასამართლოში შესვლის შემთხვევაში, მათ თურქიაშვილს, სულ ცოტა, ბრალი უნდა წაუყენონ. კახეთის სამხარეო პროკურორის მოვალეობის შემსრულებლის ზურაბ ჯოზაძის თქმით, მართალია, ადმინისტრაციული სასჯელის ვადა ამოიწურა, მაგრამ, სავარაუდოდ, დღეს აეთანდილ თურქიაშვილს კიდევ ერთხელ დაკითხავენ, თუ საჭირო გახდა, დააპირისპირებენ სხვადასხვა პიროვნებებთან და მხოლოდ ამის შემდეგ გადაწყდება მისთვის ბრალის წაყენების და, შესაბამისად, აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების საკითხიც.

ცხადია, თუ პროკურატურა ენდობა პოლიციის ყოფილ უფროსს, გაათავისუფლებს მას და ისე გააგრძელებს გამოძიებას, ბრალის წაყენების ვადა კარგა ხნით გადაედებათ, რაც მისი ბრალდებულის უქვეველი დამადასტურებელი საბუთების შეკრებისთვის შეუძლიათ გამოიყენონ. რაც შეეხება მინაგანს გათივთა სამინისტროს გენერალურ ინსპექციას, იქ კვლავაც გრძელდება ჩეჩნის გაქცევის გამო დაწყებული სამსახურებრივი მოკვლევა და, როგორც გენერალური ინსპექციის უფროსმა დაკითხვით, თურქიაშვილის გარდა, ვისი ხელი ურევია სააედმყოფოდან დაჭრილის გაქცევაში.

ოსმა კრიმინალეზაა ქართვალ პოლიციელაზს ცაცხლი გაუხსნას

პირველი ბავარდიანს

თბილისიდან დასაველებიისკენ მიმავალმა მამუკა გორდენიზიანმა ავტომობილი მინის გასანმენდად გააჩერა. სწორედ ამ დროს, მას სამხედრო ფორმაში ჩაცემილი რამდენიმე ნიღბიანი და ავტომატებით შეიარაღებული პიროვნება მიუახლოვდა. თავდასმხმელებმა მძღოლი იარაღის მუქარით აიძულეს, მანქანას მომობეზრდა. ავტომობილში ჯგუფის ორი წევრი ჩაჯდა და ტრანსპორტთანად გაუჩინარდა. რამდენიმე კილომეტრის გავლის შემდეგ, კრიმინალები ანალოგიური ხერხით “ტროლქში” მარჯის ჯიპს დაესხნენ, რომელსაც თეიმურაზ არუმაშვილი მართავდა და სამივე მანქანით ცხინვალის მმართველებით გაემუზრნენ.

მომხდარი ყაჩაღობის შესახებ ოპერატიული შეტყობინება შემოვალაზე მყოფმა, გორის სამმა პოლიციელმა მიიღო. ქართველი სამართალდამცველები მაშინვე დამნაშავეებს გაეკიდნენ. სოფელ მეჯვრის ხევთან კრიმინალებმა პოლიციელებს ავტომატური იარაღიდან ცეცხლი გაუხსნეს. ორმხრივი სროლა სასაზფრო სოფელ ღრმამდე გაგრძელდა, სადაც დანაშავეებს შეიარაღებული ადგილობრივი ისი ეროვნების მოსახლეობაც წამოეშველა. თვითმხოველთა თქმით, სროლა ნახევარ საათს გრძელდებოდა. სოფლის მკვიდრნი კი აღნიშნავენ, რომ შეტაკებისას ავტომატური იარაღის გარდა, ტყვიანობეცეცხვის სროლის ხმაც ისმოდა.

დაპირისპირება მას შემდეგ შეწყდა, რაც ქართველ პოლიციელთა და სახმარელად სამართალდამცველთა დამხმარე ჯგუფი გამოჩნდა. კრიმინალებმა დაცხროლილი “მერსედესი” სოფელში დატოვეს, თავად კი ისების მიერ კონტროლირებადი ტერიტორიისკენ გაიქცნენ, სადაც ქართველი კანონდამცველები ველარ

რუსული მასმედიის ბუნებრივი ეჭვბუჩი

რუსეთის საინფორმაციო საშუალებები საქართველოსთან მიმართებაში ახალი ჩეჩენი საეულ მეთაურის გვარმა გათიერა. ამგვარი, ფედერალური სასაზფრო ძალების ჩრდოლკავკასიის შტაბის ინფორმაციაზე დაყრდნობით იტყობინებიან, რომ საქართველო-რუსეთის საზღვართან, ცხადია, საქართველოს მხრიდან, 120 ადამიანისგან შემდგარი ჯგუფი შეინიშნება, რომლებიც სავარაუდოდ საეულ მეთაურის მყოფობის რაზმს უნდა მიეკუთვნებოდნენ. შტაბის ინფორმაციით, ეს ხალხი მატალი-ბაროს სახოს უელდტეხილიანა თავმოყრილი და უახლოეს დღეებში საზღვრის გარღვევას აპირებენ. მათ ხელი აქვთ ცეცხლსასროლი იარაღი და ყუმბარაშეიარაღები. იმავე სამართალდამცველთა ცნობით, მათ საქმე უნდა ჰქონდეთ რუსლან გელაგეთთან და მის დაჯგუფებასთან, რომლებიც ჩეჩნეთში ცდლობენ გადასვლას. ასეთი ინფორმაციით, ფაქტობრივად, უარყოფილია რუსეთის ოფიციალური წრეების მტკიცება გელაგეის საქართველობაში ყოფნის შესახებ.

ეჭვბუჩი მკვლელობა ირკუტსკში

გუშინ ირკუტსკში ერთ-ერთ საცხოვრებელ სახლთან 30-35 წლის კაცის გვამი იპოვეს. მას მუცლის არეში ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული ჭრილობა ჰქონდა. მოგვიანებით იმავე სახლის ერთ-ერთ ბინაში ცეცხლსასროლი იარაღით და-

ხოცილი ხუთი ადამიანის გვამს მიაკვირეს. დაღუპულია შორის ორი ქალი და სამი მამაკაცი. ყველა მათგანი დაახლოებით 30-35 წლისაა. ირკუტსკის მთლილია ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებები ატარებს მკვლელის დასაკავებლად.

უსაფრთხო ენერგოდარფანი - საქართველოს უსაფრთხოების ბარანტია

18 სექტემბერს ბაქოში, ხოლო 20 სექტემბერს ჯეიჰანში საფუძველი ჩაეყარა “აღმოსავლეთ-დასავლეთის” დამაკავშირებელი ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მაგისტრალის - ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობას. თუკი დასავლური პოლიტიკის აღიარებული ავტორიტეტისთვის - ზბიგნეუ ბჟეჟინსკისთვის საქართველო ცენტრალური აზიის “პოთლის საცობია”, მაშინ ჩვენ ქვეყანაზე გასაყვანი ნავთობ- და გაზსადენები გასასხნელის კვალს შეიძლება შევადაროთ. ქარაგმები იქით იყოს. უდავოა, რომ მონიწავე დასავლეთში კასპიის ენერგორესურსების ტრანზიტი საქართველოს გავლით სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების პოლიტიკური ორიენტაციის მსაზღვრელი გახდა. იგივე ითქმის ევრაზიულ სატრანსპორტო დერეფანზეც.

ცხადია, მხოლოდ სხვა ქვეყნების ბუნებრივი რესურსებისა თუ პროდუქციის გატარ-გამოტარებით არცერთი სახელმწიფო არ აყვავებულა და არც ჩვენ “გვეშუქება” ეს პერსპექტივა. მაგრამ, ასეთი მაგისტრალები დიდი ფულის ნაკადია. კაპიტალის უსაფრთხოება კი საიმედო უნდა იყოს. საქართველოსა და კავკასიის გეოპოლიტიკური მნიშვნელობა მხოლოდ იმიტომ გაიზარდა, რომ ამერიკისა და ევროპის ეკონომიკური გავლენისა თუ მოქმედების არაალი აღმოსავლეთისკენ ფართოვდება. ბირთვული, მაგრამ ღარბი რუსეთი ამ “ექსპანსიის” შეკავებას ვერ ახერხებს.

მსოფლიო ენერგორესურსების მოხმარებაზე კონტროლი ნამდვიანი ქვეყნების უმთავრესი ბერკეტია ნებისმიერი საკითხის გადასაწყვეტად. ამდენად, საქართველოს ტერიტორიაზე, რუსეთის გვერდის ავლით, დასავლეთისთვის განკუთვნილი და მისივე დანახარჯებით უზრუნველყოფილი ენერგოტრანზიტი ეროვნულ უსაფრთხოებასა და სამხედრო-პოლიტიკური ორიენტაციაზე უფრო ახდენს გავლენას, ვიდრე ეკონომიკაზე. არაფინ ხარჯებს ფულს მოგებისთვის არასაიმედო და, მით უფრო, მტრულ ქვეყანაში.

მაგრამ, საქართველოსთვის ესოდენ სასურველო გეოპოლიტიკური პროექტის განხორციელება მულაც არ ნიშნავს საკუთარი ინტერესების უგულვებელყოფას. ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენისა და სამხრეთ კავკასიის გაზსადენის შენებლობის მთავარი ინვესტორი “ბრიითიმ პეტროლიუმში” უძღლარებიან და სოლიდური, მაგრამ კერძო კომპანიაა. მას გრძელვადიანი, მაგრამ დროში განსაზღვრული ინტერესები აქვს. თუ ინვესტორი პრობლემებს ვერ ხედავს და არც აჩვენებს, მას არაფინ გამოიგონებს. მაგრამ, სრულფასოვანი და საიმედო თანამშრომლობა მაშინ შედგება, თუ მხარეები საკუთარ ინტერესებს კომპეტენტურად იცავენ.

რამდენიმე დღეში საქართველოს ხელისუფლება, მისთვის ურთულესი, რეგიონული პოლიტიკური ჭიდილისა და ზენოლის პერიოდში, “ბიპი“-სგან ელოდება იმ ერთადერთ დოკუმენტს, რომელზეც ერთადერთი სამთავრობო ნებართვა უნდა გასცეს და თანამემამულეთა რამდენიმე თაობის წინაშე პასუხისმგებლობაც იკისროს.

“24 საათის” რედაქციაში მილსადენების პერსპექტივასა და მნიშვნელობაზე საუბრობენ საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციის პრეზიდენტი გიორგი ჭანჭურია, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრი ნინო ჩხობაძე, “საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანიის” პრეზიდენტი მამუკა ხაზარაძე, საქართველოს სტრატეგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობათა კვლევის ფონდის ექსპერტი არჩილ გეგეშიძე და კავშირის - “საქართველოს რესურსები და მდგრადი განვითარება” - გამგეობის თავმჯდომარე ალექსანდრე თვალჭრელიძე.

ნინო ჩხობაძე: “ბიპისგან” გარე-

მოსა და სოციალური ზემოქმედების შეფასების ანგარიში ოფიციალურად შემოვა 29 სექტემბერს. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო წარმოდგენილ დოკუმენტს შეისწავლის და ნებართვას ში დღეში გასცემს. ჩვენ “ბიპი” გავაფრთხილეთ, რომ დოკუმენტი ორენოვანი (ქართულ-ინგლისური) უნდა იყოს, რათა მისი შესწავლა, უცხოელ ექსპერტებთან ერთად, სპეციალურად ამ მიზნისთვის დაქირავებულმა 60-მა ქართველმა ექსპერტმა შეძლოს.

“24 საათი”: რამდენადა ბოლომდე მოგვარებული ნავთობსადენის უსაფრთხოების საკითხი?

გიორგი ჭანჭურია: უსაფრთხოების საკითხი ყველაზე მეტად მოგვარებულია საქართველოში. ჩვენ გვაქვს ბაქო-სუფსის პროექტის გამოცდილება, რაც თურქეთის არ გააჩნია. როდესაც ნავთობსადენზე ვლაპარაკობ, უნდა ვიგულისხმოთ საკითხების მთელი კომპლექსი - ვერ განვიხილავთ მარტო გარემოს უსაფრთხოებას ან მარტო სოციალურ საკითხებს. ამიტომ ჰქვია ამ დოკუმენტს გარემოსა და სოციალური ზემოქმედების შეფასება.

რეალურად ორი რამ არის საქართველოში, რაც არა აქვს არც თურქეთსა და არც აზერბაიჯანს. თუმცა, ამ უკანასკნელმა ბოლო დროს, ამ მხრივ, ნაბიჯი უკვე გადადგა. პირველ რიგში, საქართველოში არსებობს სტრუქტურა, რომელსაც უსაფრთხოების ორგანიზების გამოცდილება აქვს. ესაა სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური, რომელსაც გააჩნია ბაქო-სუფსის პროექტის დაცვის სამშლიანი გამოცდილება. ამ გამოცდილებაში ვგულისხმობ “ბიპის” ტრენინგს, ურთიერთობას უცხოელებთან, სხვა პარტნიორებთან, სხვადასხვა სპეცსახსურების წარმომადგენლებთან.

აზერბაიჯანი ამ გზით ახლახან წავიდა. აქამდე ამ ქვეყანაში ნავთობსადენის დაცვის პასუხისმგებლობა დაკისრებული ჰქონდა უშიშროების სამინისტროს. ზუსტად ერთი თვის წინათ, საქართველოს გამოცდილებითა და ამერიკელთა რჩევით, ბაქოში ნავთობსადენის დაცვის ქათული მოდელი აირჩია. ასე რომ, საქართველოში ეს გამოცდილება დაგროვდა.

ნინო ჩხობაძე: უშუალოდ ნავთობსადენის უსაფრთხოებაზე, ალბათ, უნდა ვილაპარაკოთ მაშინ, როდესაც წარმოდგენილი იქნება გარემოზე ზემოქმედების შეფასება (გზმ). ხელშეკრულების მიხედვით, დამატკიცებულია ის გზმ, რომელიც მუშაობს ევროგაერთიანების ქვეყნებში. თანაც, გარემოზე ზემოქმედების შეფასება მხოლოდ ეკოლოგიურ საკითხებს არ მოიცავს. მას უნდა გააჩნდეს სოციალური ნაწილიც.

“24 საათი”: აქ უკვე ითქვა, რომ გარემოს დაცვის სამინისტრომ უნდა გასცეს ნებართვა ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის მშენებლობაზე. რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, ნინო ჩხობაძემ თხოვნით მიმართა ნიდერლანდების გარემოს დაცვის მინისტრს, რათა დახმარებოდნენ “ბიპის” მიერ შედგენილი დოკუმენტის გარემოსა და სოციალური ზემოქმედების შეფასების ადეკვატურობის დადგენაში. თავის მხრივ, ნიდერლანდების მთავრობამ ამ მიზნით დაიქირავა ნიდერლანდების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების კომისია. მათ ქართველ კოლეგებთან ერთად შეიმუშავეს რეკომენდაციები საქართველოს მთავრობისათვის. ერთ-ერთი ასეთი რეკომენდაციის მიხედვით, ნავთობსადენი კვეთს ძალზე მგრძნობიარე ზონებს ბორჯომის ხეობაში. კომისია საუბრობს ალტერნატიულ მარშრუტზე.

ნინო ჩხობაძე: დავაკონკრეტებდი, რომ ეს არის არა მოთხოვნა, არამედ მხოლოდ რეკომენდაცია. კომისია აბსლუტურად დამოუკიდებელი სტრუქტურაა. იგი არ ემორჩილება არც ერთი ქვეყნის მთავრობას. არც ერთ კერძო კომპანიას და იმ

დისკუსია “24 საათის” რედაქციაში.

შემთხვევაში გამოდის მთავრობის სახელით, თუ მთავრობა მას თხოვნი მიმართავს. მოცემულ მომენტში, ჩვენ გვაქვს ის შემთხვევა, როდესაც ნიდერლანდების მთავრობამ ეს კომისია მოავლინა ჩვენთან საქართველოს მთავრობის დასახმარებლად.

გიორგი ჭანჭურია: მეშინია, ჩვენ ღია კარის მტრევა არ გამოვივდეს. “ბიპი” ამ საკითხებს ასახავს საბოლოო დოკუმენტში.

ნინო ჩხობაძე: ნიდერლანდების კომისიის ერთ-ერთი მოთხოვნა ის იყო, რომ წარმოედგინათ ალტერნატივები.

გიორგი ჭანჭურია: მე “ბიპის” ადეკვატად არ გამოვდგები, მაგრამ არ მინდა, დავარღვიოთ “ბიპის” მიმართ უდანაშაულობის პრეზუმიცია. წინასწარ დოკუმენტში არც უნდა ყოფილიყო ალტერნატივების დეტალური ანალიზი წარმოდგენილი. ეს იყო ის დოკუმენტი, რომელიც ჩვენ წინასწარ უნდა შეგვეფასებინა და მიგვეცა “ბიპისთვის” რეკომენდაციები, თუ რა გვინდა საბოლოო დოკუმენტში აისახოს.

პროცესის დასაჩქარებლად შევთანხმდით პრინციპზე, რომ არ დავლოდებოდით საბოლოო დოკუმენტს და წინასწარი ვარიანტების მიმართ გამოგვეტევა შენიშვნები. შედეგად, “ბიპის” 1100-გვერდიანი კომენტარები გადავცა.

ცალკე ზორციელდება არასამთავრობო ორგანიზაციების პროგრამა. ყოველშედეგ გაანალიზდა ის დოკუმენტი, რომელიც ჩვენ მათგან გამოგვეცა. ამის შემდეგ “ბიპიმ” მოითხოვა ვადა, რათა ყველა შენიშვნა შეესწავლა. სამუშაო პროცესის წყვეტა რომ არ მომხდარიყო, ცალკე გამოიყო ბორჯომის საკითხი. არსებობს ამ პრობლემის გადაწყვეტის შესაძლებლობა. ალექსანდრე თვალჭრელიძეს კარგი პროექტი აქვს დამუშავებული, რომლის მიხედვითაც ნავთობის დაღერა, პრაქტიკულად, ნულის ტოლია.

ალექსანდრე თვალჭრელიძე: ნიდერლანდების კომისიის დასკვნა, ჩემი აზრით, ერთობ ნაჩქარევია, რადგან ღრმად არ არის გაანალიზებული ცალკეული საკითხები. კომისიის ერთ-ერთი რეკომენდაცია ნალკის რაიონს ეხება. მიმაჩნია, რომ ნალკის შემთხვევაში რისკი გაზოვიდებულია. ნალკაში ნავთობი რომც დაიღვაროს, წყალსაკრებ აუზს საფრთხე არ ემუქრება.

რაც შეეხება ბორჯომს, იქ რისკი არსებობს. ბატონმა გაიმ სწორად აღნიშნა, რომ არ ღირს “ბიპის” მიმართ უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევა. ენახოთ, “ბიპი” როგო-

რი შინაარსის დოკუმენტს გადმოგვცემს. თუმცა, ბორჯომის ხეობის ისევე განხილვა როგორც დანარჩენი მონაკვეთებისა, არ შეიძლება. ბორჯომის ხეობა საქართველოს ეროვნული სიმდიდრეა. მას გაფრთხილება სჭირდება და რისკი 100-პროცენტით უნდა გამოირიცხოს. პოლანდიური წირმპტივით დასაშვებია, რომ 2500 წელიწადში ერთი კატასტროფა მოხდეს, აქ გეოპოლიტიკური რისკებიდან გამომდინარე, იმის ალბათობა, რომ მოხდება დივერსია, უფრო მაღალია. ამიტომ, უნდა მოხდეს ბორჯომის წყალსაკრები აუზისა და კურორტ ბორჯომის სრული დაცვა, რათა ხალხი თავს დაცულად გრძნობდეს.

ისე, მართალი რომ ვთქვათ, ჩვენ ბოლომდე არ ვიცით, რას წარმოადგენს ბორჯომის წყალსაკრები აუზი. მიუხედავად იმისა, რომ ამ თემაზე 37 სადოქტორო დისერტაციაა დაცული. ჩვენ ისიც კი არ ვიცით, ერთიანია ეს აუზი, თუ - არა.

“24 საათი”: ამ კითხვით მამუკა ხაზარაძეს მინდა მივმართო. თქვენი კომპანიის კეთილდღეობა უშუალოდაა დაკავშირებული ამ საკითხთან. რას ფიქრობთ ნავთობსადენის ბორჯომის ხეობაზე გავლასთან დაკავშირებით?

მამუკა ხაზარაძე: თავიდანვე მინდა გითხრათ, რომ საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციამ მოგვმართა თუ არა, პროცესში მამუხეჩ ჩავერთეთ. კორპორაციასანი ერთად მოეხწყეთ ადგილზე რამდენიმე გასვლა, დავათვალიერეთ ორივე ალტერნატიული მარშრუტი. თუმცა, ერთია, უშუალოდ ბორჯომში ორი ალტერნატიული გზა და მეორეა მარშრუტი, რომელიც ბორჯომის ხეობას გვერდს უვლის.

გარდა ამისა, ჩვენ დავეიქირავეთ საერთაშორისო ექსპერტები საფრანგეთიდან, რომლებიც ახლაც მუშაობენ ამ საკითხზე. ჩვენ გვეკონდა შეხვედრები “ბიპისთან”, მეცნიერებათა აკადემიაში და ყველა იმ ექსპერტთან, რომლებიც კორპორაციის მიერ ამ პროექტშია ჩართული. ჩვენი პოზიცია ასეთია: გამომდინარე რისკის იმ ერთი პროცენტადან, რომელიც შეიძლება მოყვეს გაუთვალისწინებელ შემთხვევას, ჩვენითვის იდეალური ვარიანტია, რომ ნავთობსადაღვაროს, წყალსაკრებ აუზს საფრთხე არ ემუქრება.

ბორჯომის ხეობა ყველაზე დიდი პარკია ევროპაში, მისი შეწარმუხებისთვის გერმანიის მთავრობამ მოხრდილ დაფინანსება გამოყო. ბორჯომის მინერალური წყალი კი სტრა-

ტეგიული რესურსია, კურორტ ბორჯომს აქვს დიდი ტურისტული პოტენციალიც. ამიტომ ვითხოვთ, რომ ნავთობსადენმა იქ არ გაიაროს, მაგრამ, თუ საქართველოს მთავრობა, “ბიპისთან” ერთად, ვერ პოულობს ალტერნატივას, მაშინ ჩვენ, პარტნიორებთან ერთად, გვინდა, ვაიძულოთ “ბიპი” ბორჯომის ზონა განსაკუთრებულ ზონად გამოცხადდეს. ეს ნიშნავს განსაკუთრებულ ინვესტირებას, უსაფრთხოების დაცვის განსხვავებული მეთოდების ამოქმედებას. სხვა შემთხვევაში, ჩვენი ბორჯომს დიდი საფრთხის წინაშე ვაყენებთ. ცნობისათვის, დღეს “ბორჯომი“-ს წყალი ქვეყნის ექსპორტის 10 პროცენტს შეადგენს.

“24 საათი”: ჩვენს დისკუსიაზე რამდენჯერმე ითქვა ალტერნატიული მარშრუტის შესახებ.

გიორგი ჭანჭურია: ამ პროექტში ბორჯომის საკითხი ყველაზე მგრძნობიარეა. ნუ იფიქრებთ, რომ “ბიპი”-ს არ ანუხებს ბორჯომის მთავრობა. საქართველოს პრეზდენტი ერთი მილიარდი ლარია, “ბიპის” სააქციო ღირებულება კი - 245 მილიარდი დოლარია. “ბიპი” არ არის ის კომპანია, რომელიც ამ პროცესს ხელაღებით მოუდგება. ერთი რამ უნდა ვაღიაროთ, რომ ბორჯომი ყველას ერთობლივი საქმეა.

ყველაფერი უკავშირდება რისკების შეფასებას. “ბიპიც” თავის რისკებს აფასებს. მისთვის ბორჯომი არ არის მთავარი რისკი, ანუ, ამ საკითხის არასწორად გადაჭრის შემთხვევაში, კომპანია წაადგება 10-15 მილიარდ დოლარს, რადგან მისი აქციის ფასი დაეცემა. ამ საკითხზე საუბარიც საერთაშორისო სტანდარტებით უნდა მიმდინარეობდეს.

პროცესი რომ არ შეჩერდეს, ჩვენი ბორჯომის თემა ცალკე იქნება განხილული და ბორჯომზე ცალკე პროგრამა დაინერება. საექსპერტო ფილტრი კი საკმაოდ დიდია. თუ იარსებებს რისკის 0,25 პროცენტი, მაშინ ეს მარშრუტი შეიცვლება.

ალექსანდრე თვალჭრელიძე: ამასწინათ ტელეკომპანია “მირთან” ტელეხიდი მქონდა, სადაც ვესაუბრე რუსეთის უძღლიერეს პოლიტოლოგებს. რუსეთი განიხილავს ამ პროექტს როგორც დანას ზურგში რუსეთის ეკონომიკისთვის. ეს მართლაც ასეა, რადგან რუსეთის ექსპორტის, სულ მცირე, 60 პროცენტი ენერგომატარებელია.

მე ვარ აბსოლუტურად დარწმუნებული, რომ რუსეთი გააკეთებს ყველაფერს, მათ შორის, არასამთავრობო ორგანიზაციების მოსყიდვას,

რათა ეს პროექტი არ განხორციელდეს.

ამიტომ, მიმაჩნია, რომ ჩვენ უნდა მოვახერხოთ ბორჯომის ძალიან რთული პრობლემის მოგვარება და, რაც აუცილებელია, ნავთობსადენთან დაკავშირებით ყველანი ერთ პოზიციაზე უნდა დავდგეთ.

არჩილ გეგეშიძე: დღეს ისეთი პროცესები წავიდა საქართველოში და ზოგადად, რეგიონში, რომ დღეს ტემპის დაკარგვა არ შეიძლება. საქართველო ძალინ საპასუხისმგებლო ეტაპს გადის, სადაც ენერგოდერეფანი თამაშობს გადამწყვეტ როლს. დღეს საუბარია დასავლურ ორიენტაციაზე და რუსეთის წინააღმდეგობაზე ამ ორიენტაციისადმი. საქართველოს დასავლური ორიენტაცია რამდენიმე კომპონენტისაგან შედგება, იქნება ეს რუსეთის ბაზების გატანა საქართველოდან, კონფლიქტების მოგვარებაში დასავლური კომპონენტის გამოიერება, როგორც მუშაოდისა, თუ დასავლური ინვესტიციების მიმართ უფრო მეტად სიმპათიით განწყობა, ვიდრე რუსულია. მაგრამ აქ ერთ-ერთი გადამწყვეტი კომპონენტი გახლავთ აღმოსავლეთ-დასავლეთის დერეფანი, ჩვენი სატრანზიტო ფუნქცია, რომელიც საქართველომ შეიძინა და რომელიც დღეს, ძირითადად, ენერგოდერეფნის ხარჯზე არსებობს. სამუხაროდ, ენერგოდერეფანია ამ სატრანზიტო ფუნქციის მდგრადობის მთავარი განმსაზღვრელი ფაქტორი და არა ტრასეცა. ამდენად, ის მასშტაბები, რაც შეთანხმებულია, კონტრები გამოკვეთილია და ბაქოში მისი პირველი წინაბიც დაიკრა, ჩემი აზრით, არ უნდა დაიკარგოს. საქართველოს ამის უფლება არა აქვს.

ამიტომ, ერთგვარი წინააღმდეგობა წნდება. თუ ბორჯომის საკითხის გადაწყვეტა, რომელიც მოგვარებას მოითხოვს, ვადების გადაწყვეასთან არის დაკავშირებული, ეს ცოტა კონფლიქტურ სიტუაციას ბადებს. ამაზე ფიქრია საჭირო.

გიორგი ჭანჭურია: თუ ჩვენი ობიექტურები არ ვიქნებით და ვერ შევძლებთ ამ პროცესის საინფორმაციო მართვას, ყველა არასწორი ინტერპრეტირება გამოყენებული იქნება საქართველოს ეროვნული ინტერესების წინააღმდეგ. ეს შემძლია ფულწრელად გითხრათ.

მამუკა ხაზარაძე: მე ნამდვილად არ მანადვლებს “ბიპის” ბიუჯეტის გაზრდა, თუ ის მოხმარდება საქართველოს უსაფრთხოებას. საქართველოს შეუძლებლ მოთხოვნის იმ ხარისხის დაზღვევა, როგორსაც ითხოვს, მაგალითად, საფრანგეთი მსგავსი პროექტების განხორციელებისას. გარემო საფრანგეთშიც და საქართველოშიც ერთი და იგივეა. ამაში კომპრომისი არ არსებობს.

ნინო ჩხობაძე: ჩვენი სამინისტრო საუბრობს მხოლოდ გარემოს დაცვით პრობლემაზე. მიმაჩნია, რომ ნებისმიერი პოლიტიკური სიტუაცია შეიძლება პროცესის დაღეს-ხვალ, მაგრამ, მეორე მხრივ, ეს იქნება დროებითი. ჩემთვის ძალიან მნიშვნელოვანი იყო პრეზიდენტის შეფასება, როდესაც ვინწყებდით ბაქო-სუფსის პროექტზე საუბარს - ყველაფერს ვგაპატივებნ, მაგრამ გარემოს დაბინძურებას არ გვაპატივებნო. დღესაც მის სიტყვებს ვაიმეორებდ. თვითონ ხელშეკრულება ტოვებს იმის საშუალებას, რომ თუ გარემოს დაცვის მოსაზრებებიდან გამომდინარე, მკაფიოდ ჩამოყალიბებულ პრეტენზიებს დავაყენებთ, პრობლემა გადაიჭრება.

ჩემთვის, როგორც გარემოს დაცვის მინისტრისთვის უდავოა, რომ ვერანაირ კომპრომისზე გარემოს დაცვის უწყება ვერ წავა. ერთადღრთი ლეგალიზი დოკუმენტი, რომელიც უნდა მიიღოს “ბიპიმ”, ეს არის გარემოსდაცვითი ნებართვა, რომელიც მთლიანად ჩვენზეა დამოკიდებული.

დისკუსია მოამზადეს გიორგი გახელაძემ და გიორგი კალანდაძემ

პერსხლით და ბრინჯაოთი გამომდნარი მეორე ადგილი

გიბა ბარასაშვილი
მხილილ აბიგვილი

ბოლო ორი წლის განმავლობაში ქართველმა ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავეებმა მსოფლიო ჩემპიონატებზე სამივე სინჯის მედლები მოიპოვეს. შარშან მსოფლიო ჩემპიონობით გაგვხარა მუხრან ვახტანგაძემ. წლევანდელ უმთავრეს ასპარეზობაზე კი ბადრი ხასიაძი და მანუჩარ კვირკველიამ მოსკოვის სარბიელზე ვერცხლი და ბრინჯაო გამოადნეს. სამწუხაროდ, ვახტანგაძე, რომლის იმედიც გვექონდა, პრიზიორთა შორის ვერ მოხვდა. თუმცა, არც ვერცხლი და ბრინჯაოა ურიკო. ესეც რომ არა, პირველად ამგვარი ასპარეზობების ისტორიაში, გუნდური მეორე ადგილი დავიკავეთ და, როგორც მსოფლიო ჩემპიონატის პირველ ექვსეულში მოხვედრილმა გუნდმა, მომავალი წლის მსოფლიო თასის გათამაშებაში ასპარეზობის უფლებაც მოვიპოვეთ.

ქართველი ფალავნები გუშინ ჩამოფრინდნენ მოსკოვიდან. მათ აეროპორტშივე გავესაუბრეთ. მოსკოვურ პერიპეტებზე კომენტარი ვიხივეთ საქართველოს მოჭიდავეთა გუნდის უფროს მწვრთნელს ბეგი დარჩიას: "ვერ ვიტყვი, რომ შედეგით კმაყოფილი ვარ, რადგან უკეთესიც შეიძლება ყოფილიყო. თუმცა, პირველი შემთხვევაა, როდესაც საქართველოს ნაკრებმა გუნდურ ჩათვლაში მეორე ადგილი დაიკავა. გუნდურ ასპარეზობაში ასეთ წარმატებას პირველად მივაღწიეთ. აქამდე ორჯერ კი ვიყავით პრიზიორთა შორის, ოღონდ ეს ევროპის ჩემპიონატებზე იყო.

ბაბრძელაბა B7 ბავრძეა

ბადრი ხასიაძი და მანუჩარ კვირკველია აეროპორტში.

იური ბაგვაძი, ფოტო

რივაძე ტრაპაქონის, სკოლარის, ერიქსონისა და სანტინის კამპანიაში

მხილილ აბიგვილი

საქართველოს ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ალექსანდრე ჩივაძე ვარშავაში გაემგზავრა. იგი მონაწილეობას მიიღებს მწვრთნელთა ყოველწლიურ ევროპულ კონფერენციაში. ეს ღონისძიება უეფა-ს ეგდით ეწყობა, ასე

რომ, მასში მონაწილეობა ერთობ პრესტიჟულია. წლევანდელ კონფერენციაში მონაწილეობენ ინგლისის ნაკრების მწვრთნელი სვენ გორან ერიქსონი, ფრანგების ახალი თავკაცი ჟაკ სანტინი, იტალიის ეროვნული გუნდის დამრიგებელი ჯოვანი ტრაპაქონი, გერმანიის ნაკრების მწვრთნელი რუდი ფიოლერი.

ორგანიზატორებმა საპატიო სტუმრად მიიწვიეს ბრაზილიელთა ექს-დამრიგებელი ლუის-ფილიპე სკოლარი და უკანასკნელი მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძელი ქვეყნების – სამხრეთ კორეისა და იაპონიის ეროვნული გუნდების ყოფილი მთავარი მწვრთნელები – პოლანდიელი გუს პიდიჩი და ფრანგი ფილიპ ტრუსიკი.

კონფერენციაზე მიწვეული იყო რუსეთის ეროვნული გუნდის მთავარი მწვრთნელი ვალერი გაზაევი, მაგრამ იგი ვარშავაში არ ჩავიდა. მიზეზი ის გახლავთ, რომ გაზაევი, რუსეთის ნაკრების გარდა, მოსკოვის "ცსკა"-ს მთავარი მწვრთნელიცაა. ეს უკანასკნელი კი გუშინ, ეროვნული ჩემპიონატის მორიგ მატჩში, "ტორედო-ზილს" ეთამაშებოდა.

როგორ ასწავლა ჩერჩილმა თუთიყუშს გინება

მელორ სტარაა
აგა მინაპოლინი

1982 წლამდე ინგლისში უხუცეს ფრინველად (ყვავს თუ არ ჩავთვლით) ითვლებოდა ლონდონის ზოოპარკის ბინადარი თუთიყუში-კაკადუ, სახელად - კოკი. იგი 80 წლის ასაკში აღესრულა. ეს რეკორდი სხვა თუთიყუშმა მოხსნა. მას ჩარლი ერქვა.

თუთიყუში ჩარლი, კოლევა კოკისგან განსხვავებით, მხოლოდ თავისი ხანდაზმულობით როდი იყო ცნობილი. 1937 წლიდან ის გამოჩენილ ინგლისელ საზოგადო მოღვაწესთან, უინსტონ ჩერჩილთან დაახლოებულ პირთა ვიწრო წრეში ტრიალებდა. როგორც ამბობენ, ჩერჩილი პოლიტიკურ ინტრიგებსა და სამხედრო გეგმებს სწორედ ჩარლისთან გასაუბრებისას აწყობდა. როცა ჩერჩილი, თავისი პრემიერმინისტრობისას, ქვეყნის თავდაცვას ხელმძღვანელობდა და თანამოქალაქეებს "ჯარისკაცებივით ბრძოლისკენ" მოუწოდებდა, თავის თუთიყუშს მეზღვაურულ გინებას ასწავლიდა. ამ მხრივ ჩერჩილი კარგი დამრიგებელი იყო, რადგან მეზღვაურის ხანგრძლივი კარიერა უმაგრებდა ზურგს. მან განვლო გზა იუნგიდან ადმირალიტეტის პირველ ლორდამდე. ასე განსაჯეთ, აშშ-ის პრეზიდენტის, ფრანკლინ რუზველტისადმი გაგზავნილ წერილებს ის ხელს აწერდა არა როგორც პრემიერ-მინისტრი, არამედ როგორც "ბებერი მეზღვაური".

აი, რას გვიაძობს ლეონიდ სმოლი - იმ ბაღის უფროსი, რომელშიც ჩარლი თავისი ცხოვრების უკანასკნელ დღეებს ატარებს (მისი დაბადების თარიღად 1899 წელს ასახელებენ): "ასე მგონია, რომ ბინძური გინება ჩარლემ ჩერჩილთან ცხოვრებისას ისწავლა. ჩემი აზრით, ასევე იქ ისწავლა ჩერჩილის საყვარელი საქმიანობის - სიგარის ღეჭვის ხმის გამოცემა. ვერც იმას გამოვირიცხავთ, რომ ჩარლის მასწავლებელი, შესაძ-

ლოა, ჩიტების მალაზიის მფლობელი ყოფილიყო, თუმცა, სიგარის ღეჭვისა და მარილიანი, საზღვაო გინების იმიტაციისას ვრწმუნდებით, რომ ეს ჩერჩილი იყო". მისტერ სმოლს უფროსობისგან კატეგორიულად აკრძალული აქვს იმის გამჟღავნება, თუ, კონკრეტულად, რა სიტყვებს ხმარობს თუთიყუში ჩარლი. "თუმცა, ასაკის ფაქტბათან ერთად, ჩარლი სულ უფრო პირქუში და სიტყვაძუნეი გახდა. უგუნებობისგან, მკერდიდან ბევრი მოღურჯო-ვერცხლისფერი ბუმბული ამოიგლიჯა. გასაშხნევებლად მის გალიაში მუდმივად რადიოა ჩართული", - გვიაძობს მისტერ სმოლი.

გასაოცრად გულუბრყვილაა ეს ჩვენი მეტაღე სმოლი! ჩიტბნთ შეიძლება ერკვევა, მაგრამ პოლიტიკაში სრულ სიბეცეს ამჟღავნებს - ასე რომ არ იყოს, ის ყოველ ცისმარე არ გააყრუებდა საბრალო ჩარლის რადიოთი. ზუმრობა ხომ არ არის, დიდი ჩერჩილის თუთიყუშს თანამედროვე პოლიტიკოსთა და საზოგადო მოღვაწეთა გამოსვლები მოასმენინო, როცა მათ, ბრიტანეთის მართვა კი არა, ხეირიანი გინებაც არ შეუძლიათ?! ხოლო, ინგლისისა და ფუნტი სტერლინგის გავლენის შესუსტებაზე ახალი ამბების მოსმენა, რაღა თქმა უნდა, შავ მელანქოლიაში გადაგდებს ბებერ ჩარლის. ის ხომ საერთოდ აუტანელია, როცა შენს თვალწინ, დაუწინგ სირითის (სადაც ოდესღაც ორი დიდი "ჩ" - ჩერჩილი და ჩარლი ცხოვრობდნენ) ბრიტანელი, უკაცრავად პასუხია და, ჯენტლმენები - თუთიყუშებივით იმეორებენ თეთრი სახლიდან წამოსულ ყოველ სიტყვას?!

რაც შეეხება იმას, რომ ჩარლი სიტყვაძუნეი გახდა, მისტერ სმოლი ცდება. როცა ჩარლი მკერდიდან მეზღვაურის მაისურასავით ზოლიან მოღურჯო-ვერცხლისფერ ბუმბულს იგლეჯს, გულში იგინება და უხმოდ, მაგრამ აშკარად, იმქვეყნად ესიტყვება დიდ უინსტონ ჩერჩილს.

დღეს კალაძის „დეპორტივო“ გამოცდის

ჩემპიონთა ლიგის 2002-03 წლის სეზონის პირველმა ტურმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. მხოლოდ F ჯგუფში, რომელშიც "მანჩესტერ იუნაიტედი", "ბაიერი", "მაკაბი" და "ოლიმპიაკოსი" თამაშობენ, ორ შეხვედრაში 15 გოლი გავიდა. "რომამ", იმის მაგივრად, რომ შარშანდელი დამარცხებისთვის რევაშშზე ეფიქრა, მადრიდის "რეალთან" წააგო (0:3). "ბაიერნმა" საკუთარ მოედანზე დათმო შეხვედრა ესპანეთის "დეპორტივოსთან". დღევანდელი დღის ცენტრალური მატჩი სწორედ, ესპანეთში, "რიაზორის" მუნიციპალურ სტადიონზე გაიმართება. ირურეტას "დეპორტივო" ქართველ მცველს კალაძესა და "მილანს" უმასპინძლებს.

G ჯგუფი
"ლენსი" - "ბაიერნი"
"დეპორტივო" - "მილანი"
დღეს "რიაზორზე" ანშლავი გარანტირებულია. "სუპერ-დეპორმა", როგორც მას ესპანეთში უწოდებენ, გერმანულ სუპერ-კლუბთან გამარჯვების შემდეგ ესპანეთისა და, ალბათ, ევროპის გულიც მოიგო. "მილანს," წესით, უნდა გაუჭირდეს. "დეპორტივოს" ერთ-ერთი ყველაზე სახიფათო თავდასხმის ხაზი აქვს. ირურეტას გუნდისთვის არავითარი მწიფელობა არა აქვს, თუ რომელი ფორვარდია მოედანზე. გოლის გატანა ყველას ეხერხება. ნიშანდობლივია ისიც, რომ სწორედ "დეპორის" ფეხბურთელებს ეკუთვნით ჩემპიონთა ლიგის უკანასკნელი ორი სეზონის სამი ჰეთ-თრიკიდან ორი. შარშან ესპანელები საკუთარ მოედანზე 0:3-ს აგებდნენ "პარი სენ-ჟერმენთან" და... 4:3 მოიგეს. მეტოქის კარში სამი გოლი, თანაც, რამდენიმე წუთში, ვალტერ პანდინიმი გაიტანა. მიმდინარე გათამაშების პირ-

ველ ტურში ჰეთ-თრიკი შეასრულა "ოლიმპიაკოსის" ლიდერმა პრედრავ ჯორჯევიჩმა. მან და მაკკაიმაც ბუნდესლიგის უძლიერესი გუნდების - "ბაიერისა" და "ბაიერნის" კარში გაიტანეს სამი-სამი გოლი. რაც შეეხება "მილანს", ამ გუნდის დაცვა, ქართველი კალაძის მონაწილეობით, ერთი ყველაზე საიმედოა ევროპაში. კალაძე, მალდინი, ნესტა - ამით, ალბათ, ბევრი რამ არის ნათქვამი. სხვათა შორის, მალდინისთვის დღევანდელი შეხვედრა, შესაძლოა, საიუბილეო გამოდგეს. თუ ის მოედანზე გავა, ეს ლეგენდარული მცველის 50-ე მატჩი იქნება ჩემპიონთა ლიგაში. მილანელთათვის კი დღევანდელი მატჩი 52-ეა. მალდინიმ ერთი შეხვედრა გამოტოვა 1992 წელს, "გიოტებორგის" წინააღმდეგ, მეორე კი 1994 წელს, ნახევარფინალში, "მონაკოს" წინააღმდეგ. საგანგებო საუფრის თემაა რივალდოსა და "დეპორტივოს" ურთიერთობა. 1996 წელს თავისი ევროპული კარიერა ბრაზილიელმა სწორედ "დეპორტივოში" დაიწყო. ის "პალმეირასიდან" რიაზორზე მოხვდა, სადაც 41 შეხვედრაში 21 გოლი გაიტანა.

ამავე ჯგუფში საფრანგეთის "ლენსი" საკუთარ მოედანზე მოუწენის "ბაიერნს" მიიღებს. ჰიტფუდის გუნდს, ისევე როგორც ფრანგებს, დასაქარგი არაფერი აქვს.

E ჯგუფი
"ნიუკასლი" - "ფეინოროდი"
"იუვენტუსი" - "დინამო"
ამ ჯგუფში ორივე შეხვედრა დიდ ინტერესს იწვევს. პირველი ტურის მთავარ მოულოდნელობად უკრაინაში "ნიუკასლის" დამარცხება აღიარეს. თუმცა, მეორე დღეს მთელმა ევროპამ აღიარა, რომ ლეგენდარულ

ბაბრძელაბა B7 ბავრძეა

შუბაქმა გამარჯვება ღმერთის ნაბოძადად ჩათვალა

23 სექტემბერი. ქუთაისი. "ტორედო-ლოს" სტადიონი. 8 000 მაყურებელი.

ტორედო (ქუთაისი) -
დინამო (თბილისი) 0 - 1 (0 - 0)

ტორედო: სტურუა, ჭელიძე, ქეშელაშვილი, დიდავა, ბაბუნაშვილი, გუჩუა, (მახვილაძე 46'), კეკელიძე (ჯანაშია 74'), ჩომახიძე, ასათიანი, ზირაქიშვილი, იონანიძე (პროშინი 69')

დინამო: ზოიძე (გვარამაძე 46'), კარლოსი, ვაშაძე, შამაშვილი, სახვაძე, (კვირკველია 82'), ამისულაშვილი, ბურდული, დარასელია, ანჩაბაძე, გოგობერძეილი, მიქაძე (კანდელია 46')
გოლი: 0-1 კარლოსი (78')
დაფრთხილება: კანდელია
მსაჯი: ლ. ფანიშვილი (თბილისი)

ბაბრძელაბა B7 ბავრძეა

სისფარი ეკრანის ჩემპიონები

რეი რომანო - წლის საუკეთესო კომიკოსი.

კვირა საღამოს "ემის" დაჯილდოების 54-ე ცერემონიალი გაიმართა. სატელევიზიო "ოსკარები" ძველ, ამერიკელი მაყურებლისთვის უკვე კარგად ნაცნობ შოუებს არგუნეს. ტელე-შოუ The West Wing, როგორც საუკეთესო დრამატული სერიალი, წელს მესამე "ემის" მფლობელი გახდა. ზუთგზის მცდელობის შემდეგ,

დაჯილდოვდა ვეტერანი შოუ "მეგობრებიც", რომელმაც საუკეთესო კომედიური სერიალის სტატუსი მოიპოვა. აღსანიშნავია, რომ "მეგობრები" ტელე-ეკრანიდან მალე მოიხსნება, "ენზისი" არხის ის უკანასკნელი, მეცხრე სეზონს ატარებს.

ბაბრძელაბა B2 ბავრძეა

შეავესთი ანკეტი ღე გეგმეგვიგზავნეტი

ბთხოვთ, შვავსოთ ბარკვეით.		გლზნი უფასო.	ანკატა ბამოგვიგზანეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:	
<div>სადაუნდალო მოგანია "რუსთავი 2" არ არის გალდებული, ბატონოთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შერჩევას შემთხვევაში, ღებიავეთრდებით გადაცემის მომრ-ფონატორი ამ ანდბის შვავსებით თქვენ ეთხნენებით შოუს "ხალხის პირისპირ" ნდებსა ღბ პირიგზას.</div>			<div>სამეუნწყებლო კომპანია "რუსთავი 2", ტელევიტორინა "ხალხის პირისპირ", ვაჭა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი</div>	
კონკურსანტები ტელევიტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შერიგვიან ანკატის საფუქველზე, ამიტომ ბთხოვთ, ყურადღებით შვავსოთ ანკატა.				
სახელი ღბ გვარი			ოჯახური მღომარეობა:	
			ღაქორწინებული, ღაქორწინებული, გაყრილი, ქვრივი	
მისამართი:			შვილები: (თუ გავთ)	
საფოსტო ინღაქსი:			ბანათლება:	
			საქუალო, უმაღლესი, ტიქნიკური	
საქონტატო ტელეფონის ნომრები:			პროფსინა:	
ასაკი:			საშუაო აღბილი	
ღამგბარე კატეგორია: (მიუთითეთ კატეგორია, რომღლიც კარგად ბრკვეით, შვავსოთ პირიით ნა-ბისიბი. გაბალითაღ, სოხეგბდოთ კლბი "არკანალი" ან ებრობის ქვენდბის ღდბაქაქაქი, ან 60-ინი ღლზბის მუბსა, ღბ ა.შ.)			შინაღრი ცხოველები: (თუ გავთ)	
თქვენი ინტერესები ღბ ჴობი:			შეხვეღრისართ თუ არა, პირაღაღ, ცნოგილ აღამიანს? ვის, საღ ღბ როღის?	
ბიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ ვიმოგზაურით საბარბელოს ბარბთ ღბ საღ?)			არჩივანი რომ ბქონღბთ, რომელ ცნოგილ აღამიანთან ისურვებდით შეხვეღრას, საღ წახვიღოღით მასთან ბრთაღ ღბ რატომ?	
არჩივანი რომ ბქონღბთ, საღ წახვიღოღით სამოგზაუროღ ღბ რატომ?			რომ შიგბქლოთ მხოლოღ ბრბთი რამის შეცვლს საქუთარ ბარებნობას ან ხასიბთში, რას შეცვლიღით ღბ რატომ?	
ბაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევაზეც ოცნებობთ?			რომ შიგბქლოთ მხოლოღ ბრბთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით ღბ რატომ?	
მიბიღწვიბთ ან გაბიკბთებბთ თუ არა ისბთი რამ, რბთაც აგაყობთ?			თქვენი აზრბთ, რომელ ჴღაზრულ პერსონაღს ჴბავხართ ყველზე ბეტაღ ღბ რატომ?	
ბაქვთ ან ბქონბთ თუ არა რაბი ბეტსახელი? კონკრეტულღ რა?			ფილბი რომ გაღაბლოთ თქვენზე, რომელი ცნოგილი მსახიობი შეასრულებღ თქვენს როლს?	
ბაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (გაბალითაღ, შიგბქლოთ თუ არა სტვენთ ბბბოცენის "ბბბარის სონბის" შერღლება, ან ასბინოღით ბარბთოღოთ ღონტახვიბის ბაღუ?)			ყველზე უხარხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:	
უჩვეულო ან სანტბარესო რამ თუ გაღბგღენბთ თავს? კბრქოღ რა?			ყველზე ცუდი საშუაო თქვენს ცხოვრებაში:	
			ღღღს რომ მოგცენ 2000 ლბრი, რას გააკბთებდით?	

ფეხბურთი

დღეს კალაძეს „დეპორტივო“ გამოცდის

მ პირველი გვარდიანე

ლობანოვსკის ღირსეული მეგვიდრე გამოუჩნდა. მიხაილენკომ მშვენიერად აულო ალლო ჩემპიონთა ლიგას და სწორი ტაქტიკით ინგლისელები დაამარცხა (2:0). თანაც, ახალგაზრდა უკრაინელმა თავად სერ ბოზი რობსონი დაჯაბნა. როტერდამში შეხვედრა ფრედ დასრულდა (1:1). თუ გაუითვალისწინებთ იმას, რომ “ფეიენოორდი” უეფა-ს თასის მფლობელია, შედეგი ლოგიკურია. დღეს “ნიუკასლი” საკუთარ მოედანზე პოლანდიელებს მასპინძლობს. რობსონის გუნდი მხოლოდ შეუტევს და შეეცდება, სამი ქულა მოიპოვოს. თუმცა, “ნიუკასლის” ფეხბურთელებს არ უნდა დაავიწყდეთ, რომ: საკუთარი საჯარიმო მოედნის სიახლოვეს წესების დარღვევა არ შეიძლება. ნინაალმდეგ შემთხვევაში, პიერ ვან ჰოიდონკი სამიდან ერთს მაინც გაიტანს. მიმდინარე სეზონში როტერდამელებმა 8 შეხვედრა ჩაატარეს. მათ 19 გოლი გაიტანეს, აქედან 4 ჰოიდონკის ანგარიშზეა. “ფეიენოორდმა” საკუთარ კარში მხოლოდ 5 გოლი მიიღო. “ნიუკასლ იუნაიტედი” ოთხჯერ შეხვდა პოლანდიის გუნდებს. აქედან ორჯერ - დღევანდელ მეტოქეს. 1968 წლის ბაზრობათა თასის გათამაშების პირველი შეხვედრა, ინგლისში, მასპინძელთა გამარჯვებით დასრულდა (4:0). პოლანდიაში კი “ფეიენოორდმა” გაიმარჯვა (2:0).

ფ ჯგუფი
“ბაიერი” - “მანჩესტერი”
“მაკაბი” - “ოლიმპიკოსი”
 უფრო დიდ ინტერესს იწვევს გერმანიაში გასამართი შეხვედრა. თუმცა, ერთი რამ ცხადია: ჩემპიონთა ლიგის წინა სეზონის ფინალის-

რონი მაკაბი

ტი, ლევერკუზენის “ბაიერი”, მიუნხენის “ბაიერნის” მსხვერპლი გახდა. პირველ ტურში ლევერკუზენელთა დაცვა ცუდად გამოიყურებოდა. “ოლიმპიკოსმა” ექვსი გოლი გაუტანა გუნდს, რომლის კარის აღება შარშან ყველასთვის დიდი პრობლემა იყო. თუმცა, არც გერმანელთა დღევანდელი მეტოქე “მანჩესტერ იუნაიტედი” ბრწყინავს. გუნდს პრემიერლიგაში გოლების

კახი კალაძე

გატანა უჭირს. ინგლისში გამარ-თულ 7 შეხვედრაში ფერგიუსონის გუნდი ორჯერ დამარცხდა, სამი შეხვედრა კი მხოლოდ 1:0 მოიგო. ამას დაემატა ორი ფრე. შარშან ეს ორი გუნდი ორჯერ შეხვდა ერთმანეთს. ორივე მატჩი ფრედ (1:1 და 2:2) დასრულდა. თუმცა, საბოლოოდ ფინალში გერმანელები გავიდნენ. ფერგიუსონის აზრით, არაფითარ შურისძიებაზე საუბარი არ შე-

იძლება. “ეს არის ჩვეულებრივი, რიგითი შეხვედრა. შარშან გერმანელებმა გვაჯობეს და ფინალშიც გავიდნენ. წლეულს კი ჩვენ შევეცდებით, იგივე გავაკეთოთ.”

ფ ჯგუფი
“ბრიუგე” - “ლოკომოტივი”
“გალათასარაი” - “პარსელონა”
 “ბრიუგესა” და “ლოკომოტივის” მიმართ დიდი პატივისცემის მიუხედავად, დღეს მათი თამაში მხოლოდ რუსეთსა და ბელგიაში აინტერესებთ. გაცილებით საინტერესოა “გალათასარაისა” და “პარსელონას” დუელი, რომელიც თურქეთში შედგება. ამ ორი გუნდის დაპირისპირება 1994 წლიდან იღებს სათავეს. მას შემდეგ “პარსელონა” და “გალათასარაი” ექვსჯერ შეხვდნენ ერთმანეთს. სამი მატჩი ესპანელებმა მოიგეს, ორი შეხვედრა ფრედ დასრულდა, ერთი მატჩი კი დღევანდელი მასპინძლის სასარგებლოდ დამთავრდა. თურქები, რომელთაც დაუბრუნდათ მწვრთნელი ფატიჰ თერიმი, აღმავლობის გზაზე დგანან. მათ მოსკოვში 2:0 მოუგეს “ლოკომოტივს” და დღეს, ალი სემი იენის სტადიონის ტრიბუნებზე მისულ ფანებთან ერთად, შეუტევენ კატალონიის გუნდს. პირველი ტურის მატჩი “პარსელონამაც” მოიგო. თუმცა, ამ გუნდის გამარჯვება არცთუ შთაბეჭდავი გამოდგა. ბელგიის “ბრიუგემ” ორი გოლი გაიტანა. თურქები სწორედ მეტოქის დაცვის სისუსტის გამოყენებას შეეცდებიან.

დღეს სამოუწყებლო კომპანია “რუსთავი-2” 23 საათსა და 45 წუთზე გადავრბთ პირდაპირ რეპორტაჟს ესპანეთიდან, სადაც “დეპორტივო” “მილანს” მასპინძლობს.

ფრაიბურგი ბუნდესლიგის კურსზეა

ცქიტიშვილი მატჩის საუკეთესო ფეხბურთელია

აკა ტონია
 ისეთი პირი უჩანს, რომ ევროპის ყველაზე “ქართული გუნდი” “ფრაიბურგი” მეორე ბუნდესლიგაში დიდი ხნით დარჩენას არ აპირებს და შემდეგი სეზონიდან კვლავ დაბრუნდება გერმანული ფეხბურთის 18-გუნდიან ელიტაში. კეირას, 22 სექტემბერს, ფრაიბურგელებმა ბერლინის “უნიონს” უმასპინძლეს და გაიმარჯვეს - 4:0. მატჩის მე-10 წუთზე თერთმეტმეტრიანი დარტყმით ანგარიში გახსნა “ფრაიბურგის” “შტატინამა” პენალტისტმა ლევან კობიაშვილმა. ხანგრძლივი ტრავმის შემდეგ ითამაშა ალექსანდრე იაშვილმაც, რომელმაც 55-ე წუთზე რამდანეს საგოლე პასი მისცა. დანარჩენი ორი გოლი გაიტანეს ანდრეას ზაიერმა (80’) და შტეფან მიულერმა (82’). ამ გამარჯვებით “ფრაიბურგი” მეორე ბუნდესლიგის ცხრილის სათავეში მოექცა და, საგარაუდოა, რომ მომავალი სეზონიდან კლუბი უმაღლეს ლიგას დაუბრუნდება.

“ფრაიბურგს” ერთი ქულით ჩამორჩება არჩილ არველიაძის “კიოლნი”. 68-ე წუთზე იაშვილი იბრაჰიმ ტანკომ შეცვალა. “უნიონთან” შეხვედრის

საუკეთესო მოთამაშედ გერმანულმა ჟურნალმა “Kicker”-მა დაასახელა ლევან ცქიტიშვილი, რომელმაც ორივე გუნდის შემადგენლობაში ყველაზე

ლიგა	მეორე ბუნდესლიგა	თ.	ქ.
1.	ფრაიბურგი	6	15
2.	კიოლნი	6	14
3.	ანტრახტი (ტრიერი)	6	12
4.	მიონი	6	12
5.	ოტერნაუზენი	6	10
6.	უნიონი (ბერლინი)	6	10
7.	ლიბეკი	6	9
8.	ანტრახტი (ფრანკფურტი)	5	9
9.	ბურგაზუზენი	6	9
10.	აალენი	6	8
11.	გროიტერ ფირტი	6	8
12.	აღუმანია	6	7
13.	დუისბურგი	6	6
14.	როტლინგენი	6	3
15.	მანჰაიმი	6	3
16.	ზანკტ პაული	6	3
17.	ანტრახტი (ბრაუნშვაიგი)	6	3
18.	კარლსრუე	5	2

მაღალი შეფასება - 1,5 ქულა დიმსახურა, ლევან კობიაშვილმა კი - 2 ქულა. ალექსანდრე იაშვილის თამაში “Kicker”-მა 2,5 ქულით შეაფასა.

შუბაქმა გამარჯვება ღმერთის ნახოძეადა რათვალა

მ პირველი გვარდიანე
თამარ ფირცხალავა
ათასილიანე

არსებობს ფეხბურთში დაუნერეღი კანონი: ვერ გაიტან - შენ გაგიტანენ. ასე დაემართათ ამ დღეს ქუთაისელებს. იონანიძეს, ზირაქიშვილს, ასათიანს და ახალწვეულ ჩომახიძეს გოლის გატანის იმდენი შანსი ჰქონდათ, რომ “ტორპედოს” წარუმატებლობას ალბათ ვერაფერ იწინასწარმეტყველებდა. ჯერ ზოიძემ, მატჩის მეორე ტაიმი კი გვარამაძემ საკუთარი კარი მშრალად შეინახეს, თბილისელთა ბრანილიელმა ლეგიონერმა კარლოს და როზამ კი “ღინა-მოელთა” ერთადერთი საგოლე მომენტი გამოიყენა და ჩესურ “ლიბერეტთან” განმეორებითი მატჩისთ-

ვის საკუთარ თანაგუნდელებს, სატურნირო ცხრილის სათავეში ყოფნით, მშვენიერი ფსიქოლოგიური ფორა შეუქმნა. **იგო შუშუაქი (“ღინაშოს” მწვრთნელი):** პირველ რიგში მინდა აღვნიშნო, რომ ამ მატჩზე ბიჭები ძალზე დაღლილები გამოვიდნენ, ვინაიდან სამი დღე ჩესებში ვიმყოფებოდით. ასეთი საპასუხისმგებლო მატჩისთვის ბიჭები სერიოზულად ვერ განეწყვნენ, თუმცა საბოლოოდ ყველაფერი მშვიდობიანად დასრულდა. ჯერ ზოიძემ, შემდეგ კი გვარამაძემ მშვენიერად ითამაშეს და მრავალჯერ გვიხსნეს, კარლოსმა კი თავისი გოლით გამარჯვება მოგვიტანა. მეტოქის თამაში მომეწონა.

ქუთაისელებმა ლამაზი, შემტევი ფეხბურთი შემოგვთავაზეს. ზოიძე დღეს მაღალი სიცხით თამაშობდა, სწორედ ამიტომ შეეცალე. მოხარული ვარ, რომ ცვლილებამ გაამართლა.

იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერი იყო დღევანდელი მატჩის შედეგი, შემდეგს მოგახსენებთ: ქუთაისში სათამაშოდ “ღინაშო” უკვე მესამედ ჩამოვიყვანე. ერთხელ ფრედ ვითამაშეთ, ერთხელ დავმარცხდი, მესამედ კი ღმერთმა გადმოგვხდა და გამარჯვებაც მოვიპოვეთ.

ალექსანდრე შტელინი (“ტორპედოს” მწვრთნელი): ბიჭებს წაგებაში ნამდვილად ვერ დავადაშაშულებმ, მათ ყველაფერი გაიღეს წარმატებისათვის. ვიცოდით, რომ მეტოქე ფრთხილი ტაქტიკით ითამაშებდა, ისევე, როგორც ეს მათ ჩესების წინააღმდეგ განმეორებით მატჩში მოუწევთ. ჩვენმა გუნდმა სივრცეები შეუზღუდა და მრავალი საბიფათო მომენტი შექმნა, მაგრამ არ გავკიმართლა. თუმცა, აქ საკანგაპო არაფერია. მთავარია, ეს შეგება სწრაფად დავივიწყეთ და მომავალი

თამაშებისთვის უფრო უკეთესად მოვემზადეთ. ერთი მარცხისაგან ტრაგედიას ნუ შევქმნით, მით უმეტეს ხედავთ, რომ თამაშიდან თამაშამდე გუნდი უმატებს და სასურველ ფორმასაც მალე მიაღწევს.

გუჩუას შეცვლა მისი ტრავმის გამო მოხდა. მას ამ მატჩში საერთოდ არ უნდა ეთამაშა, მაგრამ მისი გაუკაცური ხასიათიდან გამომდინარე, მოედანზე მაინც გამოვიდა და რაც შეეძლო ყველაფერი გააკეთა. არ გაამართლა ჯანაშიამ, ჩვენ მისი გაციოდლების იმედი გვქონდა, მაგრამ სუსტად ითამაშა. მსაჯობაზე საუბარი საერთოდ არ მიყვარს, მაგრამ რატომღაც მომეჩვენა, რომ არბიტრმა დამატებით დროში სულ მცირე ორი წუთი “მოგვპარა”.

ასევე დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა ჩვენს გულშემატკივარს დიდი მხარდაჭერისთვის.

ინგლისის ჩემპიონატი		
მეხვიდა ტური		
23 სექტემბერი		
ფაქტები	0 - 0	რეზი

ბალზიის ჩაპიონატი		
მამქმეა ტური		
23 სექტემბერი		
ანდარტხები	6 - 3	მასქრონი

ბათუმეა ხტომა

ბათუმისთა შვიცარიული წარმატება

ლუბა გოლოვინა და სოფო გულიაშვილი

ბიბა ბარასაშვილი
 1928 და 1948 წლების ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძელმა სენტ მორიცმა (შვეიცარია) 19-20 სექტემბერს ბატუმისტთა საერთაშორისო ტურნირს “ნისანის” თასს უმასპინძლა. ასპარეზობებზე უმცროს და უფროს ასაკობრივ ჯგუფებში გაიმართა. ევროპის 12 ქვეყნის წარგზავნილთა შორის იყვნენ უმცროსი ასაკის ქართველი ბატუმისტიც. თენგიზ კოშკაძემ, ლუბა გოლოვინამ და სოფო გულიაშვილმა ინდივიდუალურ ზტომებში ისასპრეზეს. 14 წლის კოშკაძე პირველი ადგილი დაიკავა, ხოლო 12წლის გოლოვინამ - მეორე. წარმატებამდე ერთი ნაბიჯი დააკლდა მსოფლიო ჩემპიონატის ვერ-

ცხლის მედალოსანს, 16 წლის სოფო გულიაშვილს. ტურნირზე მიღებული ტრავმა რომ არა, ალბათ, საპრიზო ადგილს დაიკავებდა. საბოლოოდ ის მეოთხე ადგილს დასჯერდა.

უფროსი ასაკის ბატუმისტთა შორის სინქრონულ ზტომებში გოლოვინა-სა და გულიაშვილის ტანდემი მეოთხე ადგილზე გავიდა. აღსანიშნავია, რომ გუნდს, უსახსრობის გამო, თან არ ახლდა ნაკრების მწვრთნელი. საკუთარი მოვალეობის გვერდზე გადადებდა და ბავშვების ზედამხედველობა მოუწია საერთაშორისო კატეგორიის მსაჯეს ვალერი ჩხაბურიძეს. არადა, შვეიცარიაში გუნდი მწვრთნელთან ერთად რომ გამგაზრებულიყო, მაშინ ჩვენს მსაჯეს ანგარიშს გაუნდებდნენ და მედლებიც უკეთესი გვექნებოდა.

ქიდაოება

ვერცხლით და ბრინჯაოთი გამომდნარი მეორე ადგილი

მ პირველი გვარდიანე
- თუ ელოდით, რომ ფინალში გახვიდოდით?
 - ვერ ვიტყვი, მედალზე არ ფიქტრობდი-მეთქი. ამისთვის კარგად მოვემზადე. როდესაც ფინალში გავექდი, მხოლოდ გამარჯვება მინდოდა. მომავლისთვის ტაქტიკურად და ფიზიკურად უკეთ უნდა მომეშადლო. ერთი სიტყვით, საკუთარ თავზე მეტი უნდა ვიშეშაო.
 მსოფლიო ჩემპიონატზე დებიუტი წარმატებული იყო მანუჩარ კვირკველიასთვისაც. წლევიანდელ ევროპის პირეველობაზე ვიცე-ჩემპიონობას კვირკველიამ მსოფლიო ჩემპიონატის ბრინჯაოდ დაუმტატა. მას ერთი ნაბიჯი დააკლდა, რომ ფინალშიც ექციადა. შეიძლებოდა, ოქროს მედალიც ამეღო, მაგრამ, რაღაც მიზეზების გამო, არ გამომივიდა. ალბათ, ამისთვის სათანადოდ ვერ განვეწყვე.
- ფინალში გასასულიყო ორთაბრძოლა ზებრაიჯანელმა ფარედ მანსუროვმა წაგაგვინათ. ძლიერი მეტოქე იყო?
 - მასთან მოგება ძნელი არ იყო, მაგრამ... უფრო უმართლებდა. შეიძლება ითქვას, მას მეტოქეებმა ხონჩით მიაერთვეს ფინალი. რატომღაც ყველა შეხვედრაში უმართლებდა. არადა, არ არის ისეთი ძლიერი ფალავანი. თუმცა, ამ ეტაპზე, არც მესამე ადგილია ჩემთვის ურიგო.
 “ბიჭებმა საკუთარი შესაძლებლობები გამოავლინეს. მიხარია, რომ მათ ქართველ გულშემატკივარს სისარული აჩუქეს”,- კმაყოფილი ჩანდა საქართველოს ჭიდაობის ფედერაციის პრეზდენტი გიჟა ძასხოვიცი, რომელიც თან ახლდა გუნდს მოსკოვში.
- ვიდრე მსოფლიო ჩემპიონატი სტარტს აიღებდა, მოსკოვის მერიაში გაიმართა ჭიდაობის საქრთაშორისო ფედერაციის (ფილა) საარჩევნო-საანგარიშო კონგრესი, რომელზეც ფედერაციის ახალი პრეზდენტი არჩიეს. მას თუ შეხვდით?
 - ფილა-ს ახლად არჩეულ პრეზიდენტთან, შვეიცარიელ რაფაელ მარტინეტთან აქამდეც მეგობრული ურთიერთობა გვქონდა. ახლა ჩვენი კონტაქტი უფრო გაღრმავდება. ამასთან, საქართველოს დელეგაცია იყო პირველი, ვინც ფილა-ს პრეზიდენტობის კანდიდატს კენჭისყრამდე მიულოცა გამარჯვება.

მოქალე

ველოსპორტი. სანტანდერი – ხიხონის 190,2-კილომეტრიანი ტრასა სერგეი სმეტანიშისთვის იღბლიანი აღმოჩნდა და მან “ვეუელტას” მე-14 ეტაპი მოიგო. აღსანიშნავია, რომ გამარჯვებულმა მეტოქეებს, თითქმის, ორი წუთით გაუსწრო. სმეტანიშის დრო – 4 საათი, 17 წუთი და 23 წამია. მეორე ადგილზე ესპანელი ოსკარ ლაგუნა გავიდა – +1,57, ხოლო მესამე იტალიელი ანჟელო ფურლანი იყო – +2,39. საერთო ჩათვლაში პირველობას კვლავ ინარჩუნებს ესპანელი ოსკარ სევილია, რომელიც თანამემამულე აიტორ გონსალესს ერთ წამს უგებს. ასევე მესამე ადგილზეა ესპანელი რობერტო ერასი.

პრიმი.

შეხვედრა ვლადიმირ კლიჟკოსა და, WBO-ის პერტიტ, მსოფლიო ჩემპიონობის ვერდიდენტ ჯამილ მიკლაიშს შორის უახლოეს პერიოდში არ გაიმართება. ამიტომ მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული კვლავ უკრაინელ მოკრივეს ეტარება. ამის მიზეზია მიკლაიშის პროტესტი იმ მიერე პონორარის გამო, რომელიც მას ტელეტრანსლაციისთვის შესთავაზეს. “მე არ გადამიხადეს ის თანხა, რაც ამ ორთაბრძოლისთვის მეკუთვნოდა. შემომთავაზეს 1.1 მილიონი დოლარი, მე კი უფრო მეტს ველოდი. ასეთ პირობებში ორთაბრძოლის გამართვას არ ვაპირებ, - ამბობს მიკლაიშეებს. ასევე მესამე ადგილზეა ესპანელი რობერტო ერასი.

